

Πανεπιστήμιο Μακεδονίας
Σχολή Κοινωνικών, Ανθρωπιστικών Επιστημών και Τεχνών
Τμήμα Μουσικής Επιστήμης και Τέχνης

Η εργογραφία του Μαργαρίτη Καστέλλη
για μπάντες πνευστών.
Κριτική έκδοση του έργου «Σταυραητός»

Πτυχιακή Εργασία

του φοιτητή

Μάριου Μυλωνά

msa17049

Επιβλέπων Καθηγητής:

Χασιώτης Κωνσταντίνος

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 2020

Υπεύθυνη Δήλωση

Δηλώνω υπεύθυνα ότι όλα τα στοιχεία σε αυτήν την εργασία τα απέκτησα, τα επεξεργάστηκα και τα παρουσιάζω σύμφωνα με τους κανόνες και τις αρχές της ακαδημαϊκής δεοντολογίας, καθώς και τους νόμους που διέπουν την έρευνα και την πνευματική ιδιοκτησία. Δηλώνω επίσης υπεύθυνα ότι, όπως απαιτείται από αυτούς τους κανόνες, αναφέρομαι και παραπέμπω στις πηγές όλων των στοιχείων που χρησιμοποιώ και τα οποία δεν συνιστούν πρωτότυπη δημιουργία μου.

Copyright © Μάριος Μυλωνάς. 2020

Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος. All rights reserved.

Η έγκριση αυτής της πτυχιακής εργασίας από το Τμήμα Μουσικής Επιστήμης και Τέχνης της Σχολής Κοινωνικών, Ανθρωπιστικών Επιστημών και Τεχνών του Πανεπιστημίου Μακεδονίας δεν υποδηλώνει απαραίτητως και αποδοχή των απόψεων του συγγραφέα εκ μέρους του Τμήματος.

Ευχαριστίες

Πρωτίστως, θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά τον επιβλέποντα καθηγητή κ. Χασιώτη για την πολύτιμη βοήθεια και τις συμβουλές του σε κάθε βήμα της εκπόνησης της εργασίας. Επίσης θα ήθελα να ευχαριστήσω τον κ. Άρη Μπασμαδέλη, υπεύθυνο της Βιβλιοθήκης του Τμήματος Μουσικών Σπουδών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, για την βοήθειά του και για την παραχώρηση πρόσβασης στο αρχείο του Καστέλλη Μαργαρίτη. Τέλος, θα ήθελα να ευχαριστήσω την Φιλαρμονική του Δήμου Θεσσαλονίκης για την παραχώρηση υλικού πολύτιμου για την ολοκλήρωση της εργασίας.

Περιεχόμενα

Ευχαριστίες.....	iii
Περιεχόμενα.....	v
Ευρετήριο εικόνων.....	v
Συνοτμεύσεις.....	vi
1. Εισαγωγή.....	1
2. Η ζωή και το έργο του Μαργαρίτη Καστέλλη.....	2
3. «Σταυραητός».....	7
3.1 Πηγές.....	8
Πηγή 1.....	8
Πηγή 2.....	10
Πηγή 2α.....	14
Πηγή 3.....	16
3.2 Μεθοδολογία.....	18
Πίνακας: Ονοματολογίες Οργάνων.....	19
4. Μουσικό κείμενο.....	22
5. Κριτικό υπόμνημα.....	66
Βιβλιογραφία.....	85

Ευρετήριο εικόνων

Εικόνα 1: «Σταυραητός», Μ, πρώτη σελίδα (Αρχείο Μ. Καστέλλη, ΤΜΣ ΑΠΘ).....	9
Εικόνα 2: «Σταυραητός», Ο, πρώτη σελίδα, μέρος φλάουτου (Αρχείο Μ. Καστέλλη, ΤΜΣ ΑΠΘ).....	12
Εικόνα 3: «Σταυραητός», παρτιτούρα πιάνου, πρώτη σελίδα (Αρχείο Μ. Καστέλλη, ΤΜΣ ΑΠΘ).....	13
Εικόνα 4: «Σταυραητός», ΠΦ, πρώτη σελίδα (Αρχείο Μ. Καστέλλη, ΤΜΣ ΑΠΘ).....	15
Εικόνα 5: «Σταυραητός», Φ, πρώτη σελίδα, μέρος φλάουτου (Αρχείο Φιλαρμονικής Δήμου Θεσσαλονίκης).....	17

Συντομεύσεις

Α.Π.Θ.= Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Α.Σ.Δ.Α.Ν.= Ανώτατη Στρατιωτική Διεύθυνση Αττικής και Νήσων

Ε.Ι.Ρ. = Εθνικό Ίδρυμα Ραδιοφωνίας

ν.= νότα, νν.= νότες

μ.= μέτρο, μμ.= μέτρα

Μ= Παρτιτούρα Μπάντας

Ο= Πάρτες Οργάνων

ΠΦ= Πάρτα Φλάουτου

Φ= Πάρτες Φιλαρμονικής

ΤΜΣ= Τμήμα Μουσικών Σπουδών

Con Sord.= con sordino

N.A.T.O.= North Atlantic Treaty Organization

stacc.= Staccato

acc.= Accent

1. Εισαγωγή

Το κύριο μέρος της εργασίας αυτής είναι η κριτική έκδοση του έργου του Μαργαρίτη Καστέλλη «Σταυραητός». Στην εργασία περιλαμβάνεται επίσης μία σύντομη αναφορά στο συνολικό έργο και τη ζωή του συνθέτη. Το κριτικό υπόμνημα βασίζεται σε τέσσερις πηγές του έργου «Σταυραητός» και η μεθοδολογία του ακολουθεί τις κριτικές εκδόσεις των έργων του Carl Nielsen.¹ Για τη ζωή και το έργο του συνθέτη η διαθέσιμη βιβλιογραφία είναι περιορισμένη. Σημαντικές πληροφορίες αντλήθηκαν από την πτυχιακή εργασία της Χριστίνας Αναστασίου,² η οποία αναφέρεται στην ζωή και το έργο του συνθέτη και περιλαμβάνει θεματικό κατάλογο με τις συνθέσεις του. Σε ότι αφορά στα μουσικά κείμενα, αυτά βρέθηκαν στο αρχείο του συνθέτη που φυλάσσεται στη Βιβλιοθήκη του Τμήματος Μουσικών Σπουδών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και στο μουσικό αρχείο της Φιλαρμονικής του Δήμου Θεσσαλονίκης. Διάφορες άλλες πηγές που χρησιμοποιήθηκαν υποστηρικτικά για την σύνταξη της εργασίας περιλαμβάνουν άρθρα της εποχής από εφημερίδες και περιοδικά καθώς και από το Λεξικό της Ελληνικής Μουσικής του Τάκη Καλογερόπουλου.³ Δεν βρέθηκαν ηχογραφήσεις του έργου στην επίσημη δισκογραφία. Ορισμένες ζωντανές εκτελέσεις του έργου οι οποίες είναι προσβάσιμες στο διαδίκτυο αναφέρονται παρακάτω. Εκτός από τις αναφορές στη ζωή και το έργο του συνθέτη σε ότι αφορά την ενασχόλησή του με την μουσική (εκτέλεση, σύνθεση, ενορχήστρωση, διδασκαλία), στην εργασία παρατίθενται ειδικότερες πληροφορίες για το έργο «Σταυραητός». Στη συνέχεια περιγράφονται οι υπάρχουσες πηγές που χρησιμοποιήθηκαν για την κριτική έκδοση του έργου, η μεθοδολογία της κριτικής έκδοσης, πίνακας ενορχήστρωσης, το μουσικό κείμενο, ο κριτικός σχολιασμός του έργου και τέλος, η βιβλιογραφία. Η σύνταξη της εργασίας βασίστηκε στο Chicago Manual of Style.⁴

---

¹ Peter Hauge and Niels Bo Foltmann, *Carl Nielsen Orchestral Works 2* (Copenhagen: Edition Wilhelm Hansen, 2004).

² Χριστίνα Αναστασίου, «Βιογραφία και θεματικός κατάλογος των έργων του Μαργαρίτη Καστέλλη», (Διπλωματική εργασία, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο, 2002).

³ Τάκης Καλογερόπουλος, «Καστέλλης Μαργαρίτης», *Το Λεξικό της Ελληνικής Μουσικής*, τόμος 3, 1998, 102-103.

⁴ "The Chicago Manual of Style: Citation guide", https://www.chicagomanualofstyle.org/tools_citationguide/citation-guide-1.html. , πρόσβαση 29 Μαρτίου 2020.

2. Η ζωή και το έργο του Μαργαρίτη Καστέλλη

Ο Μαργαρίτης Καστέλλης γεννήθηκε το 1907 στο χωριό Λαΐστα (Ζαγόρι) των Ιωαννίνων και απεβίωσε το Νοέμβριο του 1979 στην Αθήνα, σε ηλικία 72 ετών.⁵ Το 1927, σε ηλικία είκοσι ετών, στρατεύτηκε και έγινε μόνιμος επιλοχίας μουσικής του ελληνικού στρατού.⁶ Ξεκίνησε την μουσική του εκπαίδευση ως έφηβος, κάνοντας μαθήματα ευφωνίου και αλτικόρνου, στο ορφανοτροφείο «Γ. Σταύρου», όπου μεγάλωσε μετά τον θάνατο του πατέρα του το 1917, όταν ο Καστέλλης ήταν δέκα ετών.⁷ Η μουσική του εκπαίδευση συνεχίστηκε: πήρε τα πτυχία Αρμονίας και Ωδικής με βαθμό «Άριστα» στην τάξη του Μανώλη Καλομοίρη στο Εθνικό Ωδείο Αθηνών και αποφοίτησε από την τάξη Ενοργάνωσης και Διεύθυνσης Μπάντας του Βασίλη Σωζόπουλου (ο οποίος ήταν και αυτός μαθητής του Μανώλη Καλομοίρη και αρχιμουσικός στρατιωτικών φιλαρμονικών)⁸ του Εθνικού Ωδείου Αθηνών το 1941 με βαθμό «Άριστα παμψηφεί». Ωστόσο, η έρευνα της Αναστασίου έδειξε ότι το όνομα του Μαργαρίτη Καστέλλη δεν εμφανίζεται σε κανένα μαθητολόγιο των τάξεων κατά τα έτη 1933-1940. Η φοίτησή του αναγράφεται στα μαθητολόγια του Ωδείου κατά τα έτη 1932-1933 και 1940-1941.

Η δραστηριότητα του Μαργαρίτη Καστέλλη στο χώρο της μουσικής περιλαμβάνει τη συμμετοχή του ως εκτελεστή ή διευθυντή ορχήστρας σε συναυλίες, ως ενορχηστρωτή, ως συνθέτη και ως καθηγητή μουσικής σε ωδεία και φιλαρμονικές. Σύμφωνα με το πρόγραμμα της Συμφωνικής Ορχήστρας του Ωδείου Αθηνών, εμφανίστηκε ως έκτακτος τρομπονίστας στο «Ρέκβιεμ» του Berlioz, κατά την περίοδο 1934-1935.⁹

Οι εμφανίσεις του ως αρχιμουσικού διάφορων μουσικών συνόλων ήταν εμφανώς περισσότερες. Διηύθυνε συναυλίες χορωδίας και μαντολινάτων του Μουσικού Συλλόγου Λάρισας, όπου και υπηρέτησε ως στρατιωτικός από τις 22 Ιανουαρίου 1936 έως τις 30 Σεπτεμβρίου 1938. Στις 26 Δεκεμβρίου του 1946 έγινε αρχιμουσικός της στρατιωτικής μουσικής της Ανώτατης Στρατιωτικής Διεύθυνσης Αττικής και Νήσων (Α.Σ.Δ.Α.Ν.). Στις συναυλίες αυτές παίχτηκαν και δικές του συνθέσεις ή ενορχηστρώσεις. Την 1^η Φεβρουαρίου 1948 διηύθυνε συναυλία στη Λάρισα, στην

---

⁵ Τα περισσότερα από τα βιογραφικά στοιχεία που ακολουθούν έχουν αντληθεί από: Χριστίνα Αναστασίου, «Βιογραφία και θεματικός κατάλογος των έργων του Μαργαρίτη Καστέλλη», (Διπλωματική εργασία, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο, 2002), 9-15.

⁶ Αναστασίου, «Βιογραφία και θεματικός κατάλογος των έργων του Μαργαρίτη Καστέλλη», 10.

⁷ Εμμανουήλ Κοντοστόλιος, «Η Εκκλησιαστική Περιφέρεια Χρυσούπολης (Νέστου) κατά τη Βυζαντινή και Οθωμανική Περίοδο και ο Ελληνισμός της», (Διπλωματική εργασία, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο, 2012), 99.

⁸ Τάκης Καλογερόπουλος, «Σωζόπουλος Βασίλης», *Το Λεξικό της Ελληνικής Μουσικής*, τόμος 5, 1998, 685-686. Σύμφωνα με τον Καλογερόπουλο, ο Σωζόπουλος ήταν ένας από τους πρώτους μαθητές του Καλομοίρη στο Ωδείο Αθηνών, από όπου πήρε το πτυχίο της Αρμονίας και της Ενοργάνωσης και Διεύθυνσης Μπάντας. Επίσης πήρε δίπλωμα Τρομπονιού, πτυχίο Κοντραμπάσου και τελείωσε Αντίστιξη και Φούγκα, ιδιωτικά με τον Καλομοίρη.

⁹ Καλογερόπουλος, *Το λεξικό της ελληνικής μουσικής*, 102.

οποία παίχτηκαν τα δημοτικά τραγούδια «Καραγκούνα» και «Αφήνω γεια στις όμορφες» σε δική του διασκευή και εναρμόνιση. Το 1953 οργάνωσε την ορχήστρα της Α.Σ.Δ.Α.Ν. με την οποία εμφανιζόταν μια φορά την εβδομάδα στο Εθνικό Ίδρυμα Ραδιοφωνίας (Ε.Ι.Ρ.)¹⁰ και στον Ραδιοφωνικό Σταθμό Ενόπλων Δυνάμεων. Στις 21 Φεβρουαρίου 1958 διορίστηκε Αρχιμουσικός του Γενικού Επιτελείου Στρατού. Στις 21-25 Μαΐου 1959, η στρατιωτική μουσική της Α.Σ.Δ.Α.Ν. συμμετείχε σε διεθνές φεστιβάλ στρατιωτικών μουσικών των χωρών του ΝΑΤΟ, υπό τη διεύθυνσή του στο Μπάρι της Ιταλίας. Παίχτηκαν και δικά του έργα (μεταξύ των οποίων ο «Σταυραητός»). Στο συγκεκριμένο φεστιβάλ, για πρώτη φορά στην ιστορία, ελληνική στρατιωτική φιλαρμονική απέσπασε το χρυσό μετάλλιο.¹¹ Το 1960 δόθηκε επίσης μια συναυλία υπό τη διεύθυνσή του στο Βασιλικό Θέατρο Θεσσαλονίκης, όπου παίχτηκαν τα έργα του «Καραγκούνα», «Αφήνω γεια στις όμορφες» και «Σταυραητός». Μεταξύ 1966-1968 διηύθυνε την Φιλαρμονική του Αργοστολίου Κεφαλονιάς.

Ο Μαργαρίτης Καστέλλης δραστηριοποιήθηκε επίσης και στον χώρο της μουσικής εκπαίδευσης. Εκτός από την προαναφερθείσα εκπαιδευτική του δραστηριότητα στην Φιλαρμονική του Αργοστολίου, από το 1969 έως το 1974 δίδαξε πνευστά και ενοργάνωση στο Εθνικό Ωδείο Αθηνών.¹²

Ο Μαργαρίτης Καστέλλης διακρίθηκε κυρίως στη σύνθεση. Συνέθεσε ένα μεγάλο αριθμό κομματιών για διάφορα σύνολα, όπως συμφωνική ορχήστρα, μπάντα πνευστών, χορωδία, έργα για πιάνο και άλλα όργανα καθώς και ένα τραγούδι. Επίσης διασκεύασε και ενορχήστρωσε διάφορα δημοτικά και παραδοσιακά τραγούδια. Ο θεματικός κατάλογος των συνθέσεων του Καστέλλη περιλαμβάνεται στην υπάρχουσα βιβλιογραφία.¹³ Στο τέλος αυτού του κεφαλαίου γίνεται αναφορά στα έργα που έγραψε ή διασκεύασε για ορχήστρα πνευστών. Αξίζει να σημειωθούν τα πιο γνωστά έργα του συνθέτη, όπως το συμφωνικό του έργο «Εισαγωγή και Συρτός Ηπειρώτικος», το οποίο έχει διασκευαστεί από τον ίδιο το συνθέτη για μπάντα.¹⁴ Ο Καλογερόπουλος αναφέρει ότι υπάρχει μια διασκευή για μπάντα και (επιπλέον) μια διασκευή για συγκρότημα σαραντατεσσάρων πνευστών.¹⁵ Επίσης, αξιοσημείωτα

¹⁰ Στην εργασία της Αναστασίου αναφέρεται ως Ε.Ι.Ρ.Τ. (Εθνικό Ίδρυμα Ραδιοφωνίας και Τηλεόρασης, ωστόσο η ελληνική τηλεόραση δεν είχε ξεκινήσει να εκπέμπει πριν από τις 23 Φεβρουαρίου 1966, σύμφωνα με τα αρχεία της Ε.Ρ.Τ.: <https://www.ert.gr/arxeio-afierwmata/episimi-enarxi-tis-ellinikis-tileorasis-23-fevroyariou-1966/>, πρόσβαση 22 Ιουνίου 2020.

¹¹ Σύμφωνα με την Αναστασίου, η πληροφορία αυτή επιβεβαιώνεται από την Υ.Σ.Α. (Υπηρεσία Στρατιωτικών Αρχείων) και την υπ' αριθμόν 16515/3/69/583012/8-7-1959 απόφαση του Γ.Ε.Σ. (Γενικού Επιτελείου του Στρατού), σύμφωνα με την οποία ο τότε Υφυπουργός Εθνικής Αμύνης Γ. Θέμελης εξέφρασε την ευαρέσκειά του προς την επιτυχία της στρατιωτικής μουσικής. Ωστόσο, δεν κατέστη δυνατή η πρόσβαση στο αρχείο της Υ.Σ.Α. και η ταυτοποίηση αυτής της πληροφορίας.

¹² Κοντοστελίου, «Η Εκκλησιαστική Περιφέρεια Χρυσούπολης (Νέστου) κατά τη Βυζαντινή και Οθωμανική Περίοδο και ο Ελληνισμός της», 99. Σύμφωνα με την πηγή αυτή, ο Καστέλλης είχε διοριστεί στο Εθνικό Ωδείο Αθηνών ήδη από το 1962 και εξακολουθούσε να διδάσκει το 1969.

¹³ Αναστασίου, «Βιογραφία και θεματικός κατάλογος των έργων του Μαργαρίτη Καστέλλη», 17-77.

¹⁴ Καλογερόπουλος, *Το λεξικό της ελληνικής μουσικής*, 102-103.

¹⁵ Καλογερόπουλος, *Το λεξικό της ελληνικής μουσικής*, 103. Η ύπαρξη της διασκευής για μπάντα επιβεβαιώνεται και από τις παρτιτούρες για μπάντα που βρέθηκαν στο αρχείο της Φιλαρμονικής του Δήμου Θεσσαλονίκης και στο αρχείο του συνθέτη στη Βιβλιοθήκη του ΤΜΣ του ΑΠΘ. Εκεί βρέθηκαν

έργα αποτελούν τα «Βουνοπλαγιές του Ζαγοριού»¹⁶ και «Θεσσαλία», επίσης για μπάντα πνευστών, καθώς και η «Σονάτα για κλαρίνο και φαγκότο». Αξιοσημείωτες διασκευές δημοτικών τραγουδιών για τετράφωνη μικτή χορωδία αποτελούν τα έργα «Καράβι εν' από τη Χιό», «Γλυκειά πατρίδα»¹⁷ και «Καραγκούνα», που έχει διασκευαστεί και για συμφωνική ορχήστρα.¹⁸ Ο Μαργαρίτης Καστέλλης συνέθεσε επίσης και το τραγούδι «Την αγάπη μου γυρεύω» που τραγουδήθηκε από την Αλίκη Βουγιουκλάκη στην ταινία «Ο αγαπητικός της βοσκοπούλας» (το 1955, σε σκηνοθεσία Ντίμη Δαδήρα). Επίσης, σύμφωνα με τον Τάκη Καλογερόπουλο¹⁹ ο Καστέλλης εναρμόνισε και ενορχήστρωσε, εξαιτίας των κατακρίσεων της εφημερίδας «ΕΣΤΙΑ» «...για την συμμετοχή διαφόρων Φιλαρμονικών στην πομπή του Επιταφίου με αλλοπρόσαλλο ρεπερτόριο», ένα εμβατήριο βασισμένο σε εκκλησιαστική μελωδία με σκοπό την παρουσίαση του από τη Μπάντα του στρατού στον Επιτάφιο, το 1955. Παρόλα αυτά η Αναστασία δεν αναφέρει το συγκεκριμένο έργο στην εργασία της. Το τεύχος της εφημερίδας «ΕΣΤΙΑ» δεν βρέθηκε.²⁰ Τέλος αξίζει να σημειωθεί η εναρμόνιση του Εθνικού Ύμνου για μπάντα πνευστών, η οποία έχει επίσημα υιοθετηθεί και παίζεται μέχρι σήμερα από τις στρατιωτικές μουσικές.²¹ Ο Εθνικός Ύμνος διασκευάστηκε επίσης από τον Καστέλλη και για συμφωνική ορχήστρα, με αφορμή την εκτέλεσή του από την ορχήστρα της 7^{ης} Αμερικανικής Στρατιάς, στην Αθήνα, στον Πειραιά και στη Θεσσαλονίκη.²²

Η μουσική του Καστέλλη παίχτηκε και από άλλους εκτελεστές και μαέστρους τόσο πριν όσο και μετά τον θάνατό του. Στις 27 Φεβρουαρίου 1972 η ορχήστρα «Παναρμόνια» έδωσε συναυλία στο θέατρο «Ρεξ» στην Αθήνα όπου μεταξύ άλλων παίχτηκε το έργο του «Εισαγωγή και Χορός Ηπειρώτικος»,²³ όπως αναφέρεται σε

εικοσιπέντε πάρτες οργάνων. Οι πάρτες αυτές είναι φωτοαντίγραφα και φέρουν τη σφραγίδα του λοχαγού Κοτσίνη Γεώργιου. Δεν είναι βέβαιο αν η εκδοχή για σαραντατέσσερα πνευστά πρόκειται για διαφορετική διασκευή ή για την ίδια.

¹⁶ Στην εργασία της Αναστασίας «Βιογραφία και θεματικός κατάλογος των έργων του Μαργαρίτη Καστέλλη», 37-38, αναφέρεται πως το έργο πρόκειται για μπάντα, το οποίο επιβεβαιώνουν οι παρτιτούρες που βρίσκονται στο αρχείο του συνθέτη, στη Βιβλιοθήκη του Τμήματος Μουσικών Σπουδών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Ωστόσο στο *Λεξικό της ελληνικής μουσικής*, 103, αναφέρεται πως το έργο είναι γραμμένο για συμφωνική ορχήστρα. Δεν βρέθηκε άλλη γραπτή πηγή ή παρτιτούρες του έργου που να επιβεβαιώνουν αυτή την πληροφορία.

¹⁷ Στην εργασία της Αναστασίας «Βιογραφία και θεματικός κατάλογος των έργων του Μαργαρίτη Καστέλλη», 63, το συγκεκριμένο έργο αναφέρεται ως «Πατρίδα μου γλυκιά» και αναφέρεται πως έχει εναρμονισθεί δύο φορές για τετράφωνη μικτή χορωδία.

¹⁸ Αναστασία, «Βιογραφία και θεματικός κατάλογος των έργων του Μαργαρίτη Καστέλλη», 58.

¹⁹ Καλογερόπουλος, *Το λεξικό της ελληνικής μουσικής*, 102.

²⁰ Μετά από επικοινωνία με την εφημερίδα και παραπομπή στην Εθνική Βιβλιοθήκη διαπιστώθηκε ότι τα αρχεία της εφημερίδας «ΕΣΤΙΑ» δεν έχουν διατηρηθεί.

<https://www.nlg.gr/collection/efimerides/>, πρόσβαση 22 Ιουνίου 2020.

²¹ Καλογερόπουλος, *Το λεξικό της ελληνικής μουσικής*, 102.

²² Κώστας Ζεβρόπουλος, «Οι μελοποιήσεις του Σολωμικού Ύμνου εις την Ελευθερίαν' από τον Ν. Χ. Μάντζαρο και η καθιέρωση του ελληνικού Εθνικού Ύμνου», *Μουσικός Ελληνομνήμων*, τεύχος 21-22, Μάιος – Δεκέμβριος 2015, 37-38.

²³ Φαίνεται ότι το έργο αυτό συναντάται στη βιβλιογραφία με τρεις τίτλους. Ο Καλογερόπουλος αναφέρεται σε ένα έργο με τίτλο «Εισαγωγή και Συρτός Ηπειρώτικος», στο *Λεξικό της Ελληνικής Μουσικής*. Με τον ίδιο τίτλο υπάρχει εκτέλεση του έργου στο youtube, https://www.youtube.com/watch?v=FjKjQB_dKE&feature=emb_logo, πρόσβαση 28 Ιουνίου 2020.

εφημερίδα του 1972.²⁴ Στην ίδια εφημερίδα επίσης αναφέρονται και προηγούμενες εκτελέσεις των έργων του από τη Συμφωνική Ορχήστρα Βορείου Ελλάδος, με μαέστρο τον Σόλωνα Μιχαηλίδη σε Θεσσαλονίκη, Γιάννενα και Κέρκυρα, χωρίς όμως ακριβή ημερομηνία.²⁵

Ο Μαργαρίτης Καστέλλης συνέθεσε ή / και διασκεύασε τα παρακάτω έργα για ορχήστρα πνευστών:²⁶

- «[Πρελούντιο] και Χορός Ηπειρώτικος», δύο διαφορετικές εκδοχές για μπάντα πνευστών
- «Σταυραητός»
- «Βουνοπλαγιές του Ζαγοριού»
- «Θεσσαλία»
- «Ύμνος Ιππικού – Τεθωρακισμένων», διασκευή
- «Ύμνος Σχολής Ιππικού», διασκευή
- «Εθνικός Ύμνος», διασκευή
- «Το Ξημέρωμα των Χριστουγέννων», διασκευή (συνθέτης: Μανώλης Καλομοίρης)
- «Ανθολογία ΑΤΤΙΚ», διασκευή, συνθέτης ο ΑΤΤΙΚ (Κλέων Τριανταφύλλου)
- «Προσευχή», διασκευή, βασισμένο πιθανώς σε μια μελωδία του Dmitry Stepanovich Bortnyansky²⁷²⁸

Τον ίδιο τίτλο φέρουν οι παρτιτούρες μπάντας που βρέθηκαν στο αρχείο του συνθέτη στη Βιβλιοθήκη του ΤΜΣ του ΑΠΘ και στο αρχείο της Φιλαρμονικής του Δήμου Θεσσαλονίκης. Οι παρτιτούρες στις πηγές αυτές δεν εμφανίζουν διαφορές μεταξύ τους· αυτό επιβεβαιώνει το γεγονός πως το έργο αυτό είναι διαφορετικό από τον «Σταυραητό», ο οποίος περιέχει επίσης μια εισαγωγή και έπειτα έναν συρτό. Στην εφημερίδα *Ηπειρώτικη Εστία* εμφανίζεται με τον τίτλο «Εισαγωγή και Χορός Ηπειρώτικος» (βλ. παρακάτω υποσημείωση), ενώ ως «Πρελούντιο και Χορός Ηπειρώτικος» αναφέρεται στις πτυχιακές εργασίες «Έργα Νεοελλήνων Συνθετών στο Ρεπερτόριο της Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης» της Τσαπανίδου και «Βιογραφία και θεματικός κατάλογος των έργων του Μαργαρίτη Καστέλλη» της Αναστασίου. Επίσης, στο αρχείο του συνθέτη στη Βιβλιοθήκη του ΤΜΣ του ΑΠΘ υπάρχει η ορχηστρική παρτιτούρα του έργου με τον τίτλο «Πρελούντιο και Χορός Ηπειρώτικος». Η πηγή αυτή μας επιβεβαιώνει πως πρόκειται για το ίδιο έργο με το «Εισαγωγή και Συρτός Ηπειρώτικος», με διαφορετική ενορχήστρωση. Η ορχηστρική παρτιτούρα καθώς και οι μεμονωμένες πάρτες είναι χειρόγραφα, τα οποία όμως δε φέρουν καμία υπογραφή πάνω τους. Δεν μπορούμε να είμαστε σίγουροι αν οι δύο διασκευές είναι γραμμένες από τον Καστέλλη καθώς και ποια από τις δύο γράφτηκε πρώτη. Στο πρόγραμμα της Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης το έργο αναφέρεται ως «[Πρελούντιο] και Χορός Ηπειρώτικος» και εκτελέστηκε στις παρακάτω ημερομηνίες: 1/6/1964, 1/3/1965, 26/6/1965, 26/8/1967, 27/8/1967. Βλ. Αναστασία Τσαπανίδου, «Έργα Νεοελλήνων Συνθετών στο Ρεπερτόριο της Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης» (Πτυχιακή εργασία, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας, 2017), 18.

²⁴ Λέανδρος Βρανούσης, «Μαργαρίτης Καστέλλης (Ενας Κρυστάλλης στον τομέα της Νεοελληνικής μουσικής)», *Ηπειρώτικη Εστία*, Σεπτέμβριος – Οκτώβριος, 1972, 633.

²⁵ Βρανούσης, «Μαργαρίτης Καστέλλης (Ενας Κρυστάλλης στον τομέα της Νεοελληνικής μουσικής)», 633.

²⁶ Αναστασίου, «Βιογραφία και θεματικός κατάλογος των έργων του Μαργαρίτη Καστέλλη», 23-77.

²⁷ Dmitry Bortniansky, 1751-1825, Ukrainian and Russian composer, harpischordist and conductor, https://en.wikipedia.org/wiki/Dmitry_Bortniansky, πρόσβαση 15 Μαΐου 2020.

²⁸ Anna E. Klimentko, "Music for Wind Instruments Ensemble in Russia at the End of XVIII and in the 1-St Third of XIX Century (on the Example of A. Alyabjev's Oeuvre)", *Journal of Siberian Federal University. Humanities & Social Sciences* 9, 2014, 1599-1605.

- «Ο Ύμνος του Ευέλπιδος», διασκευή
- «Χορός του Ζαλόγγου», διασκευή, δημοτικό
- «Εγερτήριο πεζικού – πυροβολικού», αγνώστου πατρότητας
- (Έργο για μπάντα), αγνώστου πατρότητας

3. «Σταυραητός»

Για τον «Σταυραητό» δεν γνωρίζουμε την ακριβή ημερομηνία και τόπο σύνθεσης. Σύμφωνα με την Αναστασίου,²⁹ το έργο γράφτηκε πριν από το 1959, επειδή τη χρονιά εκείνη παίχτηκε στο διεθνές Φεστιβάλ Στρατιωτικών Μουσικών στο Μπάρι της Ιταλίας, υπό την διεύθυνση του Καστέλλη. Επίσης, ο «Σταυραητός» παίχτηκε το 1960 στο Βασιλικό Θέατρο Θεσσαλονίκης, και πάλι υπό τη διεύθυνση του Καστέλλη. Το έργο εξακολουθεί ακόμα και σήμερα να αποτελεί μέρος του βασικού ρεπερτορίου πολλών ελληνικών φιλαρμονικών. Αναφέρουμε ενδεικτικά: α) 20 Οκτωβρίου 2012, από τη Δημοτική Φιλαρμονική Καλλιθέας στην 9^η συνάντηση για τα 60 χρόνια της Δημοτικής Φιλαρμονικής Καλλιθέας,³⁰ β) 14 Νοεμβρίου του 2015, από τη Φιλαρμονική Εταιρία «Μάντζαρος», Δημοτικό Περιφερειακό Θέατρο Κέρκυρας³¹, στο πλαίσιο των εορτασμών της συμπλήρωσης 125 ετών από την ίδρυση της Εταιρίας³² κ.ά.

---

²⁹ Αναστασίου, «Βιογραφία και θεματικός κατάλογος των έργων του Μαργαρίτη Καστέλλη», 29-30.

³⁰ <https://www.youtube.com/watch?v=l7R-hazJFb8>, πρόσβαση 22 Μαρτίου, 2020.

³¹ <https://www.youtube.com/watch?v=A21QhtobUVw>, πρόσβαση 22 Μαρτίου, 2020.

³² <https://corfuwall.gr/event/fek-14-11-15.html>, πρόσβαση 22 Μαρτίου.

3.1 Πηγές

Πηγή 1

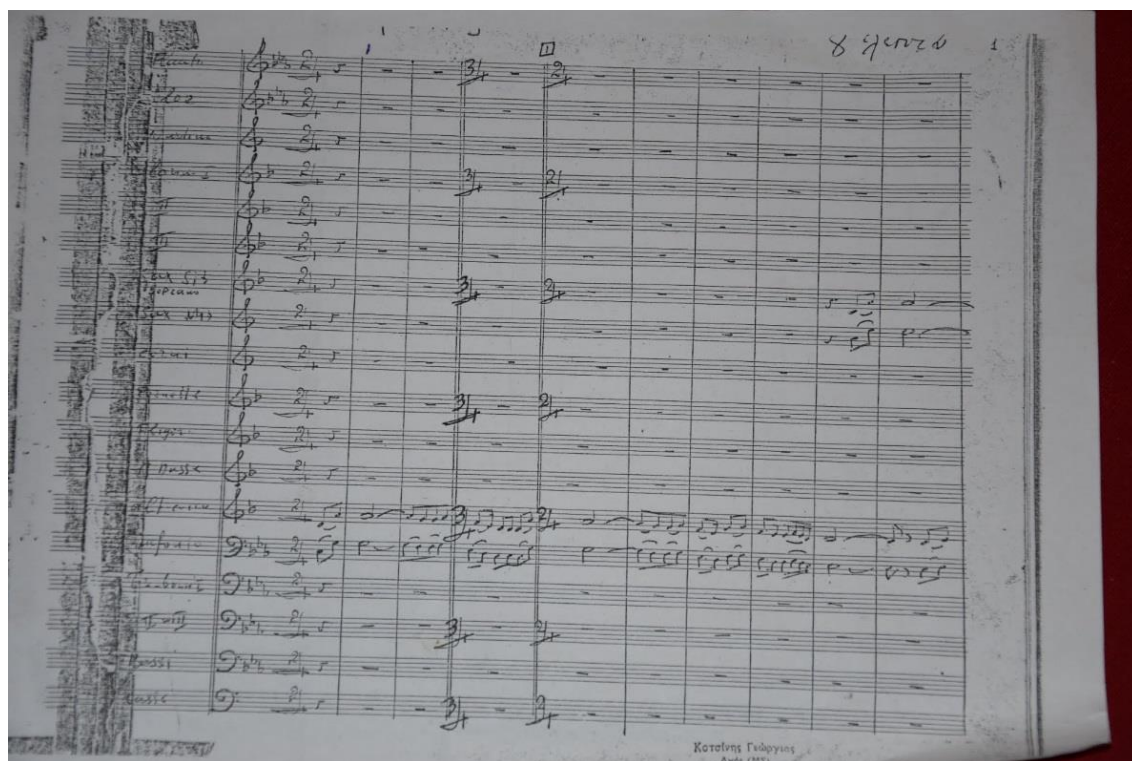
Για την κριτική έκδοση του έργου «Σταυραητός» βρέθηκαν και χρησιμοποιήθηκαν τρεις πηγές. Η πρώτη, η οποία αναφέρεται στο κριτικό υπόμνημα ως M (παρτιτούρα μπάντας), είναι χειρόγραφη πλήρης παρτιτούρα της μπάντας (full score), και υπάρχει στο αρχείο του Μαργαρίτη Καστέλλη (Βιβλιοθήκη Τμήματος Μουσικών Σπουδών Α.Π.Θ.). Η παρτιτούρα είναι ομοιοτυπία (φωτοαντίγραφο), και φέρει τη σφραγίδα του Λοχαγού Κοτσίνη Γεώργιου, όπως αναγράφεται στο κάτω δεξιά μέρος της πρώτης σελίδας. Δε μπορούμε να είμαστε σίγουροι αν ο Κοτσίνης είναι και ο αντιγραφέας, καθώς σε παρτιτούρες του έργου του Καστέλλη «Βουνοπλαγιές του Ζαγοριού» βρέθηκε τόσο η σφραγίδα του Κοτσίνη όσο και υπογραφή του αντιγραφέα, στην τελευταία σελίδα της πιανιστικής εκδοχής του έργου. Η υπογραφή είναι δυσανάγνωστη, ωστόσο είναι ξεκάθαρο πως πρόκειται για διαφορετικό όνομα από αυτό του Κοτσίνη. Στην τελευταία σελίδα αναγράφεται η ημερομηνία και ο τόπος αντιγραφής, «Βέροια, 25 Νοεμβρίου του 1963». Η παρτιτούρα αυτή περιλαμβάνει τα εξής όργανα (παρατίθενται τα όργανα με τη σειρά και τις ονομασίες με τις οποίες εμφανίζονται στην πηγή):

- Flauto
- Oboe
- Quartino
- Clarino I
- [Clarino] II
- [Clarino] III
- Sax Si ♭ soprano
- Sax Mi ♭
- Corni
- Cornetta
- Flugel.
- B. Bassa
- Alt-corno
- Eufonio
- Tromboni I
- Tromboni II-III
- Bassi
- Cassa³³

---

³³ Το μέρος της Cassas είναι γραμμένο σε ξεχωριστό πεντάγραμμα από αυτό των υπόλοιπων κρουστών.

- (Το πεντάγραμμο των κρουστών που περιλαμβάνει το ντέφι, το τρίγωνο και το τομ-τομ δεν έχει ονομασία και δεν εμφανίζεται από την σελίδα 1, αλλά από τη σελ. 4).

Εικ. 1: «Σταυραητός», Μ, πρώτη σελίδα (Αρχείο Μ. Καστέλλη, ΤΜΣ ΑΠΘ)

Πηγή 2

Η πηγή αυτή, η οποία αναφέρεται στο κριτικό υπόμνημα ως Ο (πάρτες οργάνων), περιλαμβάνει 23 μέρη (πάρτες) οργάνων μπάντας. Η πηγή είναι επίσης μέρος του αρχείου του Μαργαρίτη Καστέλλη (Βιβλιοθήκη Τμήματος Μουσικών Σπουδών Α.Π.Θ.) και φέρει επίσης τη σφραγίδα του λοχαγού Κοσίνη Γεώργιου, όπως αναγράφεται στο κάτω μέρος της πρώτης σελίδας των παρτών των quartino, clarino III, Sax Mi_b, Corno I, Corno II, Cornetta, Fliscorno, B. Bassa I-II, Alt-Corno, Eufonio, Tromboni I, Tromboni II-III, Bassi, Butalie [sic], Fagotto, Οδηγός.³⁴ Οι πάρτες που περιλαμβάνει η Ο είναι οι εξής (παρατίθενται τα όργανα με τη σειρά και τις ονομασίες με τις οποίες εμφανίζονται στην πηγή):

- Flauto
- Flauto in do
- Oboi I-II
- Quartino
- Clarino I
- Clarino II
- Clarino III
- Sax Mi_b
- Corno I
- Corno II-III
- Cornetta
- Fliscorno
- B. Bassa I-II
- Alt-corno
- Eufonio
- Tromboni I
- Tromboni II-III
- Bassi
- Butaile
- Fagotto
- ΟΔΗΓΟΣ
- (Πιανιστική εκδοχή, χωρίς επικεφαλίδα)

Ενδιαφέρον παρουσιάζει το γεγονός ότι στην Ο, εκτός από τις πάρτες των οργάνων που εμφανίζονται στην Μ, περιλαμβάνεται και μια πάρτα φαγκότου που δεν υπάρχει

---

³⁴ Ο οδηγός αποτελείται από μια μονόφωνη μελωδία, την μελωδία του έργου, και πάνω στην παρτιτούρα είναι σημειωμένες οι διάφορες είσοδοι των φωνών σε κάθε αντίστοιχο σημείο. Οδηγοί σαν αυτόν χρησιμοποιούνται από τους μαέστρους των φιλαρμονικών ως μια μορφή συμπυκνωμένης παρτιτούρας του έργου.

σε καμία άλλη πηγή, ένας οδηγός σε μορφή μονόφωνης μελωδίας και μια ημιτελής πιανιστική εκδοχή των πρώτων 32 μέτρων του έργου. Ο οδηγός δεν εμφανίζει ουσιαστικές διαφορές σε σχέση με τις υπόλοιπες πηγές και για το λόγο αυτό δεν έχει συμπεριληφθεί στο κριτικό υπόμνημα. Η πιανιστική παρτιτούρα δεν φέρει το όνομα του αντιγραφέα που φέρουν οι άλλες πάρτες, και ο γραφικός της χαρακτήρας είναι διαφορετικός. Περιλαμβάνει τρεις σελίδες χωρίς υπογραφή ή οποιοδήποτε άλλο στοιχείο που θα βοηθούσε στην ταυτοποίηση του συγγραφέα της και της ημερομηνίας συγγραφής της. Η παρτιτούρα αυτή δεν εμφανίζει διαφορές σε σχέση με τις άλλες πηγές ως προς τις μελωδίες και την αρμονία και ως εκ τούτου δεν έχει συμπεριληφθεί στο κριτικό υπόμνημα. Ενδιαφέρον παρουσιάζουν ωστόσο οι σημειώσεις που είναι γραμμένες πάνω στην παρτιτούρα, οι οποίες υποδεικνύουν τις εισόδους των φωνών στα διαφορετικά σημεία της μελωδίας, ενδεχομένως ως ένα προσχέδιο του συνθέτη για την ενορχήστρωση του έργου. Οι σημειώσεις αυτές δεν αναφέρονται σε πνευστά όργανα, όπως ενορχηστρώθηκε τελικά το έργο, αλλά σε έγχορδα. Συγκεκριμένα, στο μέτρο 1 αναγράφεται ότι η μελωδία θα παιχτεί από βιολοντσέλα, ενώ στο μέτρο 17 ότι η μελωδία θα περάσει στα βιολιά, και τα βιολοντσέλα θα παίζουν την συνοδεία.

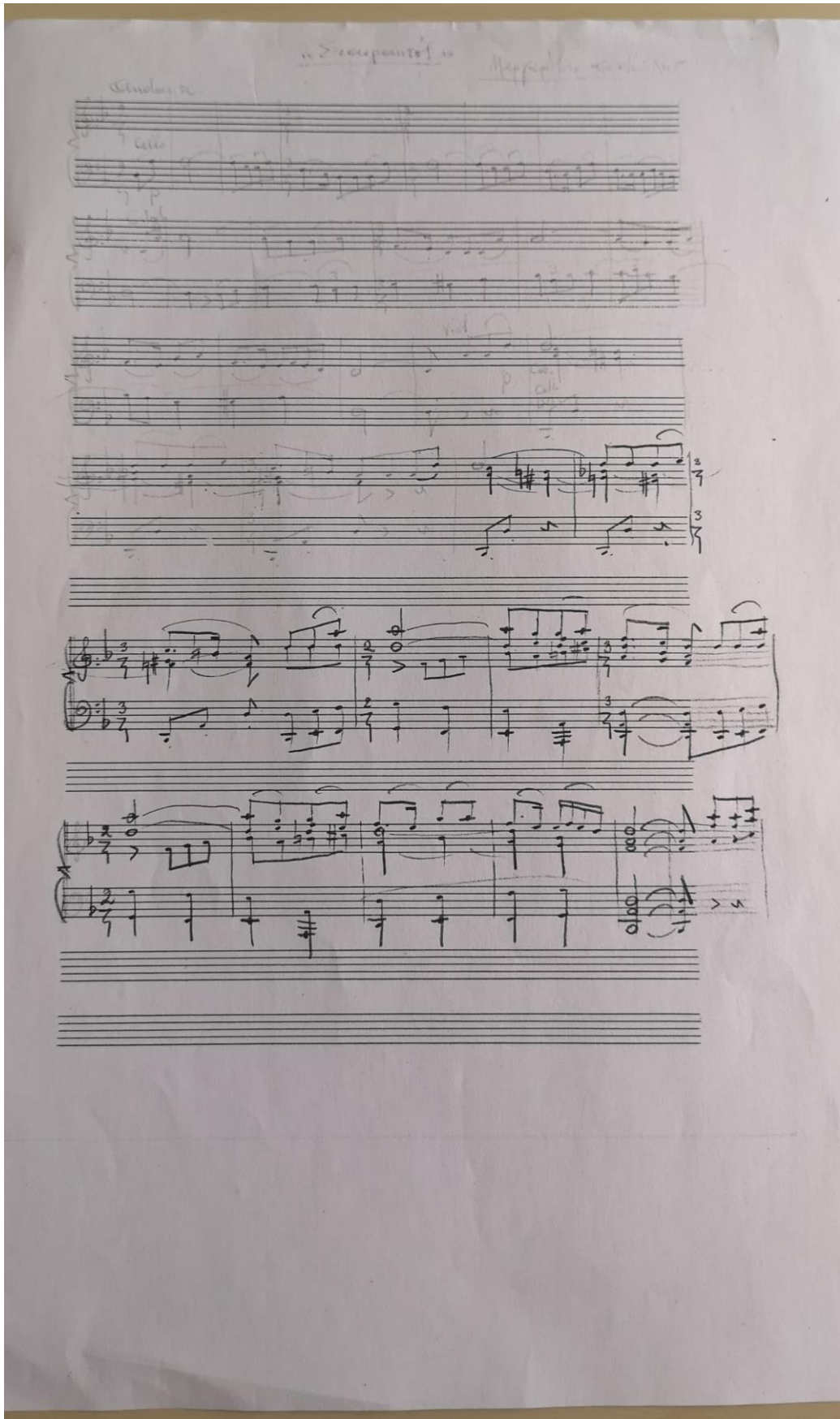
Στην Ο λείπουν οι πάρτες του σοπράνο σαξόφωνου και της κάσσας, ενώ η πάρτα του όμποε περιλαμβάνει μόνο τα πρώτα 115 από τα 218 συνολικά μέτρα του έργου. Ενδεχομένως να έχει χαθεί η τελευταία σελίδα του έργου. Οι πάρτες που δεν φέρουν το όνομα του αντιγραφέα αλλά εμφανίζουν τον ίδιο γραφικό χαρακτήρα με τις άλλες, θεωρήθηκε ότι είναι επίσης γραμμένες από το ίδιο πρόσωπο. Για το μέρος του φλάουτου υπάρχουν δυο διαφορετικές πάρτες. Ο γραφικός χαρακτήρας ανάμεσα στις δύο είναι παρόμοιος, οπότε μπορούμε να υποθέσουμε και εδώ ότι έχουν γραφτεί από τον ίδιο αντιγραφέα. Ωστόσο, παρουσιάζουν διαφορές στην άρθρωση και στις δυναμικές· κατά συνέπεια, η δεύτερη πάρτα θεωρήθηκε ως μια επιπλέον πηγή σε ότι αφορά στο κριτικό υπόμνημα (βλ. Παρακάτω).

Flauto ΣΤΑΥΡΑΗΤΟΣ M. Kαστέλλη

The image shows a handwritten musical score for a flute part. At the top, it is labeled 'Flauto ΣΤΑΥΡΑΗΤΟΣ' and 'M. Kαστέλλη'. The score consists of ten staves of music. The first staff starts with a treble clef, a key signature of two flats (B-flat and E-flat), and a 2/4 time signature. The music is written in a single melodic line. There are several measures of music, with some measures containing rests. The score includes various musical notations such as notes, rests, and dynamic markings. The word 'ΣΥΡΤΟΣ' is written above the music in the middle of the score. The staves are numbered on the left side: 1, 2, 24, 38, 55, 66, 91, 75, 98, 101, 105, 109, and 111. The handwriting is in blue ink on a white background.

Εικ. 2: «Σταυραητός», Ο, πρώτη σελίδα, μέρος φλάουτου

(Αρχείο Μ. Καστέλλη, ΤΜΣ ΑΠΘ).

Εικ. 3: «Σταυραητός», παρτιτούρα πιάνου, πρώτη σελίδα (Αρχείο Μ. Καστέλλη, ΤΜΣ ΑΠΘ).

Πηγή 2α

Η δεύτερη πάρτα φλάουτου που βρέθηκε μαζί με τα αρχεία της Ο εμφανίζει διαφορές σε σχέση με την πρώτη πάρτα φλάουτου αυτής της πηγής και αναφέρεται στο κριτικό υπόμνημα ως ΠΦ (Πάρτα Φλάουτου). Η πατρότητα της συγκεκριμένης παρτιτούρας δε στάθηκε δυνατό να ταυτοποιηθεί λόγω της απουσίας υπογραφής πάνω στην παρτιτούρα, ωστόσο ο γραφικός χαρακτήρας είναι παρόμοιος με αυτόν της πηγής Ο, οπότε μπορούμε να υποθέσουμε και σε αυτή την περίπτωση ότι η ΠΦ έχει γραφτεί και αυτή από τον ίδιο αντιγραφέα. Η πηγή δεν εμφανίζει διαφορές—σε σχέση με το μέρος του φλάουτου—από την Ο ως προς τις νότες. Εμφανίζει διαφορές όμως ως προς την άρθρωση και τις δυναμικές.

Flauto in do ²

Andante

21

33 *Supestos*

51

84

88

92

96

99

102

106

109

Volta

No. 1012 S. 4. 57. 4

Εικ. 4: «Σταυραητός», ΠΦ, πρώτη σελίδα
(Αρχείο Μ. Καστέλλη, ΤΜΣ ΑΠΘ).

Πηγή 3

Η πηγή αυτή αναφέρεται στον κριτικό σχολιασμό ως Φ (πάρτες φιλαρμονικής) και αποτελείται από 21 χειρόγραφες πάρτες οργάνων και έναν οδηγό σε πιανιστική μορφή (condensed score). Η πιανιστική παρτιτούρα δεν εμφανίζει σημαντικές διαφορές σε σχέση με τις άλλες πηγές και ως εκ τούτου δεν έχει συμπεριληφθεί στο κριτικό υπόμνημα. Στην πηγή αυτή, το έργο αναγράφεται ως «Σταυραετός» και όχι ως «Σταυραητός». Από την Φ λείπουν οι πάρτες των σαξοφώνων και των βαρύτονων. Οι πάρτες δεν αναφέρουν το όνομα του αντιγραφέα, ούτε εάν πρόκειται για αυτόγραφα του ίδιου του συνθέτη. Ο γραφικός χαρακτήρας δεν μοιάζει με αυτόν των προηγούμενων δύο πηγών. Σε ορισμένες πάρτες αναγράφεται χρονολογία στο τέλος του μουσικού κειμένου (βλ. αναλυτικά παρακάτω), σύμφωνα με την οποία γράφτηκαν μεταξύ 3-19 Αυγούστου 1973. Αυτό σημαίνει ότι πρόκειται για αρκετά μεταγενέστερη αντιγραφή του έργου, είτε από κάποιο τρίτο πρόσωπο είτε από τον ίδιο το συνθέτη, για την δημιουργία πιθανώς μιας νέας αναθεωρημένης εκδοχής του έργου. Ωστόσο, η υπόθεση αυτή δε στάθηκε δυνατό να επαληθευθεί. Η πηγή φυλάσσεται στο αρχείο της Φιλαρμονικής του Δήμου Θεσσαλονίκης και περιλαμβάνει τις εξής πάρτες (δίπλα σε κάθε πάρτα αναγράφεται η ημερομηνία γραφής της, ενώ οι ονομασίες των οργάνων έχουν διατηρηθεί όπως ακριβώς αναγράφονται στην πηγή):

- Flautto in C (δεν αναγράφεται ημερομηνία)
- Flauto II (δεν αναγράφεται ημερομηνία)
- OMBOi (19/8/1973)
- QUARTINO (19/8/1973)
- CLARINO I (18/8/1973)
- CLARINO II (δεν αναγράφεται ημερομηνία)
- CLARINO III (δεν αναγράφεται ημερομηνία)
- CORNO I (7/8/1973)
- CORNO II (7/8/1973)
- CORNO III (9/8/1973)
- CORNETTA I (14/8/1973)
- CORNETTA II (14/8/1973)
- FLICORNO (14/8/1973)
- ALTICORNO (13/8/1973)
- EMFONIO (10/8/1973)
- TROMBONI I (3/8/1973)
- TROMBONI II (6/8/1973)
- TROMBONI III (6/8/1973)
- BASSO I (δεν αναγράφεται ημερομηνία)
- BATTERIA (9/8/1973)
- TAMBURINO – TOM-TOM – Triangle (10/8/1973)

- ΟΔΗΓΟΣ³⁵ (δεν αναγράφεται ημερομηνία)

ΦΛΑΥΤΟ in C   «Σταυραετός»   Μ. Χατζέδης

Andante   123

6

3 Συρτός

4 5

6

7 Sul.

8

9

VS.

Εικ. 5: «Σταυραετός», Φ, πρώτη σελίδα, μέρος φλάουτου

(Αρχείο Φιλαρμονικής Δήμου Θεσσαλονίκης).

³⁵ βλ. υποσημείωση 29.

3.2 Μεθοδολογία

Από τις τρεις πηγές, η πιο ολοκληρωμένη είναι η Μ (η πλήρης παρτιτούρα της ορχήστρας πνευστών), που περιλαμβάνει όλα τα όργανα πλην μιας πάρτας για φαγκότο που, όπως αναφέρθηκε, υπάρχει μόνο στην Ο. Συνεπώς η Μ δίνει πιο σφαιρική εικόνα για το έργο και για το λόγο αυτό, σε συνδυασμό και με το γεγονός ότι χρονολογικά είναι πιο κοντά στην ημερομηνία σύνθεσης, επελέγη ως η κύρια πηγή (main source) για την κριτική έκδοση του έργου. Ύστερα από την αντιγραφή της Μ σε ψηφιακή μορφή σε πρόγραμμα Sibelius, έγινε σύγκριση της ψηφιακής παρτιτούρας με τις άλλες πηγές και όλες οι διαφορές καταγράφηκαν στο κριτικό υπόμνημα. Οι αποφάσεις για την τελική έκδοση του έργου, καθώς και για τις τυχόν αλλαγές (οι οποίες επίσης επισημαίνονται στο υπόμνημα) ελήφθησαν συγκρίνοντας όλες τις διαθέσιμες πηγές, με κριτήριο την αρμονία, την άρθρωση, τη δυναμική και τις διακυμάνσεις της στα υπόλοιπα όργανα, καθώς και για λόγους ομοιομορφίας και τυποποίησης με προηγούμενα μέτρα του έργου, στα οποία επαναλαμβάνεται η ίδια μουσική ιδέα. Όταν μια φωνή συγκρίνεται με αυτή του ίδιου οργάνου σε άλλη πηγή, τότε αναγράφεται στο κριτικό υπόμνημα ο όρος «όπως». Όταν μια φωνή συγκρίνεται με την ίδια ή άλλη αντίστοιχη φωνή στην ίδια πηγή και σε συναφές πέρασμα, τότε χρησιμοποιείται στο κριτικό υπόμνημα ο όρος «σε αναλογία με».³⁶ Χρησιμοποιήθηκε το επιστημονικό σύστημα προσδιορισμού του απόλυτου τονικού ύψους των φθόγγων (scientific pitch notation), σύμφωνα με το οποίο το μεσαίο ντο στο πιάνο αναγράφεται ως c4. Το τονικό ύψος για τα όργανα μεταφοράς αναγράφεται με τον φθόγγο γραφής, ακολουθούμενο μέσα σε παρένθεση από τον πραγματικό φθόγγο που ηχεί, παραδείγματος χάριν για το Β, Clarinet το μεσαίο ντο γράφεται ως c4 (b₃). Αυτό περιλαμβάνει και τις μεταφορές οκτάβας, π.χ. για όργανα όπως το πίκολο φλάουτο. Το κριτικό υπόμνημα είναι οργανωμένο ως εξής: στην πρώτη στήλη καταγράφεται το μέτρο(α) όπου εντοπίζεται η εκάστοτε διαφορά σε σχέση με την κύρια πηγή· στη δεύτερη στήλη, η νότα(ες) ή ο χρόνος(οι) όπου συμβαίνει αυτή η διαφοροποίηση ή προσθήκη. Σε περίπτωση που η αλλαγή είναι γενικότερης φύσεως, τότε δεν αναφέρεται αριθμός μέτρου. Στην τρίτη στήλη καταγράφονται τα όργανα ή οι ομάδες οργάνων υπό συζήτηση. Στην τέταρτη στήλη καταγράφονται οι διαφορές που παρατηρούνται ανάμεσα στις πηγές, οι οποίες φέρουν την ένδειξη Μ, Ο, Φ, ΠΦ, αντίστοιχα. Στην τελευταία στήλη του πίνακα καταγράφεται η τελική απόφαση του επιμελητή και η σχετική τεκμηρίωση. Εφόσον υπάρχει διαφοροποίηση με όλες τις πηγές, τότε καταγράφεται με επαρκή αιτιολόγηση. Πρέπει εδώ να σημειωθεί πως οι ενδείξεις δυναμικών έχουν εξαχθεί κυρίως από την πηγή 3, καθώς οι ενδείξεις δυναμικών στις άλλες δύο πηγές είναι λιγοστές. Οι αριθμοί δοκιμής (rehearsal marks) καθώς και οι ενδείξεις σχετικά με το τέμπο υπάρχουν σε όλες τις πηγές και συμφωνούν μεταξύ τους. Οι διπλές διαστολές που εμφανίζονταν σε διάφορα σημεία

---

³⁶ Hauge and Foltmann, *Carl Nielsen Orchestral Works 2* (Copenhagen: Edition Wilhelm Hansen, 2004), 115.

στην παρτιτούρα δεν αναπαράγονται στην έκδοση, εκτός από αυτές που βρίσκονται πριν από αλλαγές της μετρικής αγωγής ή του τέμπο. Οι ενδείξεις τέμπο έχουν διορθωθεί ή συμπληρωθεί όπου κρίθηκε απαραίτητο και έχει προστεθεί ενδεικτική μετρονομική ένδειξη μέσα σε αγκύλες. Όροι που εμφανίζονται στη παρτιτούρα όπως π.χ. *a2*, *surdina* έχουν γραφεί σύμφωνα με την σύγχρονη τυποποίησή τους (*a2*, *con sord.* κλπ.). Όλες οι ενδείξεις που βρίσκονται μέσα στην παρτιτούρα σε αγκύλες ή με διακεκομμένες γραμμές έχουν προστεθεί από τον επιμελητή. Λεγκατούρες έχουν προστεθεί σε όλες τις αποτζιατούρες. Τα μέρη των κόρνων είναι χωρισμένα σε δύο πεντάγραμμα (κόρνο 1, κόρνα 2-3) αντί για το ένα πεντάγραμμο της Μ, για λόγους ευκρίνειας. Η “Cassa” σε όλες τις πηγές που εμφανίζεται (Μ, Φ) παίζει δύο νότες, αυτές της τονικής και της δεσπόζουσας, μπορούμε συνεπώς να υποθέσουμε ότι πρόκειται στη πραγματικότητα για τύμπανα. Τα κρουστά έχουν επίσης μοιραστεί σε τρία χωριστά μέρη, δύο μονόγραμμα (τομ-τομ, ντέφι και τρίγωνο) και ένα πεντάγραμμο για τα τύμπανα. Για την εκτέλεση του έργου χρειάζονται τουλάχιστον 34 μουσικοί, ένας για κάθε πνευστό που αναγράφεται στη παρτιτούρα, καθώς και τρεις μουσικοί για τα κρουστά: ένας για τα τύμπανα, ένας για τα τομ-τομ και ένας για το ντέφι και το τρίγωνο. Όλα τα κλαρινέτα απαιτούν τουλάχιστον δύο εκτελεστές για κάθε πεντάγραμμο, οπότε συνολικά απαιτούνται οκτώ εκτελεστές για τα τέσσερα κλαρινέτα. Στα μέτρα 146-169, η φράση των δύο φλάουτων δεν μπορεί να εκτελεστεί έτσι όπως είναι γραμμένη λόγω της πολύ μεγάλης διάρκειας, και χωρίς δυνατότητα αναπνοής από τους εκτελεστές. Σε αυτή τη περίπτωση είτε τα δύο φλάουτα θα παίξουν εναλλάξ την φωνή του φλάουτου 1 (το φλάουτο 2 τη διπλασιάζει στο πρωτότυπο κατά μια οκτάβα χαμηλότερα), είτε απαιτείται να προστεθούν άλλοι δύο εκτελεστές. Στη συγκεκριμένη έκδοση ο επιμελητής υιοθέτησε την εξής λύση: τα μέτρα 146-153 παίζονται εναλλάξ από τα δύο φλάουτα και τα μέτρα 154-169 παίζονται από το Ε_b κλαρινέτο και το Β_b κλαρινέτο 1 αντίστοιχα. Τα κρουστά του έργου (τύμπανα, ντέφι, τρίγωνο, τομ-τομ) είναι ασυνήθιστος συνδυασμός για στρατιωτική μπάντα πνευστών (δεδομένου ότι τα τύμπανα δεν χρησιμοποιούνται παρά μόνο σε συναυλιακές συνθήκες), ωστόσο τα τομ-τομ, το ντέφι και το ταμπούρο εμφανίζονται με αυτές τις ονομασίες στις πηγές.

Όπως είδαμε, οι ονομασίες των οργάνων διαφέρουν από πηγή σε πηγή. Στην κριτική έκδοση του έργου έχουν υιοθετηθεί οι σύγχρονες ονομασίες των οργάνων.³⁷ Παρακάτω παρατίθεται ένας πίνακας με τα ονόματα όλων των οργάνων έτσι όπως εμφανίζονται σε κάθε πηγή ξεχωριστά και, στην τελευταία στήλη, όπως εμφανίζονται στην παρτιτούρα της κριτικής έκδοσης του έργου (τόσο το πλήρες όνομα όσο και η συντομογραφία του ονόματος κάθε οργάνου). Στην περίπτωση που ένα κελλί είναι κενό σημαίνει πως το συγκεκριμένο όργανο δεν εμφανίζεται στην συγκεκριμένη πηγή ή στην κριτική έκδοση.

---

³⁷ Alfred Blatter. *Instrumentation/Orchestration* (Boston, MA : Schirmer, Cengage Learning, 1997), 74-241.

ΠΙΝΑΚΑΣ: ΟΝΟΜΑΤΟΛΟΓΙΕΣ ΟΡΓΑΝΩΝ

M	O	Φ	ΠΦ	Κριτική έκδοση (πλήρης ονομασία)	Κριτική έκδοση (συντομογραφία)
Flauto	Flautto	Flautto in C, Flauto II	Flauto in do	Flutes 1, 2	Fls. 1, 2
Oboe	Oboi	OMBOi		Oboes 1, 2	Obs. 1, 2
Quartino	Quartino	QUARTINO		Clarinet in E _b	E _b Cl.
Clarino	Clarino I	CLARINO		Clarinets in B _b 1, 2, 3 (I, II)	B _b Cls. 1, 2, 3 (I, II)
Sax Si _b soprano				Soprano Saxophone in B _b	S. Sax.
Sax Mi _b	Sax Mi _b			Alto Saxophone in E _b	A. Sax.
Corni	Corno	CORNO		Horns in E _b 1, 2, 3	E _b Hns. 1, 2, 3
Cornetta	Cornetta	CORNETA		Cornets in B _b 1, 2	Crnts. 1, 2
Flugel.	Fliscorno	FLICORNO		Flugelhorn in B _b 1, 2	Flugs. 1, 2
B. Bassa (in B _b)	B. Bassa			Baritones 1, 2	Bars. 1, 2
Alt-corno	Alt-corno	ALTICORNO		Alto Horns in B _b 1, 2	B _b Althns. 1, 2
Eufonio	Eufonio	EMFONIO		Euphonium	Euph.
Tromboni	Tromboni	TROMBONI		Trombones 1, 2, 3	Tbns. 1, 2, 3
Bassi	Bassi	BASSO		Tubas 1, 2	Tbas. 1, 2
Cassa		BATTERIA		Timpani	Timp.
Κρουστά (ντέφι, τομ-τομ, τρίγωνο)	Butalie [sic]	TAMBURINO – TOM-TOM – TRIANGLE		Tambourine, Tom-tom, Triangle	Tamb., Toms, Tri.
	Fagotto			Bassoon	Bsn.

4. Μουσικό κείμενο

Μαργαρίτης Καστέλλης

(1907-1979):

"Σταυραητός"

για ορχήστρα πνευστών

Ενορχήστρωση:

Φλάουτα 1, 2

Όμποε 1, 2

Κλαρινέτο σε Μι $\flat$

Κλαρινέτο σε Σι $\flat$ 1 (I, II)

Κλαρινέτο σε Σι $\flat$ 2 (I, II)

Κλαρινέτο σε Σι $\flat$ 3 (I, II)

Φαγκότο

Σοπράνο σαξόφωνο σε Σι $\flat$

Άλτο σαξόφωνο σε Μι $\flat$

Κόρνα σε Μι $\flat$ 1, 2, 3

Κορνέτες σε Σι $\flat$ 1, 2

Φλικόρνα σε Σι $\flat$ 1, 2

Τρομπόνια 1, 2, 3

Αλτικόρνα σε Σι $\flat$ 1, 2

Ευφώνιο

Βαρύτονα σε Σι $\flat$ 1, 2

Τούμπες 1, 2

Κρουστά:

Τύμπανα

Τομ-τομ

Τρίγωνο & Ντέφι

"Σταυραητός"

για ορχήστρα πνευστών

Full Score

Μαργαρίτης Καστέλλης
(1907-1979)
Επιμέλεια: Μάριος Μυλωνάς

Andante [$\text{♩}=76$]

1 2 3 4 5 6 7

Flutes 1, 2

Oboes 1, 2

Clarinet in Eb

Clarinet in B $\flat$ 1 (I, II)

Clarinet in B $\flat$ 2 (I, II)

Clarinet in B $\flat$ 3 (I, II)

Bassoon [*solo*] [*mp*]

Soprano Saxophone in B $\flat$

Alto Saxophone in Eb

Horn in Eb 1

Horns in Eb 2, 3

Cornets in B $\flat$ 1, 2

Flugelhorns in B $\flat$ 1, 2

Trombone 1

Trombones 2, 3

Andante [$\text{♩}=76$]

Alto Horns in B $\flat$ 1, 2 [*sol $\acute{e}$*] [*mp*]

Euphonium [*solo*] [*mp*]

Baritones in B $\flat$ 1, 2

Tubas 1, 2

Timpani

Tom-tom

Tambourine and Triangle

Tambourine

Copyright © Μάριος Μυλωνάς 2020

Καστέλλης: "Σταυραγός"

16 17 18 19 20 21 22

Fls. 1, 2

Obs. 1, 2

E♭ Cl.

B♭ Cl. 1 (I, II)

B♭ Cl. 2 (I, II)

B♭ Cl. 3 (I, II)

Bsn.

S. Sax.

A. Sax.

E♭ Hn. 1

E♭ Hns. 2, 3

Crnts. 1, 2

Flugs. 1, 2

16 17 18 19 20 21 22

Tbn. 1

Tbns. 2, 3

B♭ Altns. 1, 2

Euph.

Bars. 1, 2

Tbas. 1, 2

Timp.

Toms

Tamb. and Tri.

Καστέλλης: "Σταυρωτός"

23 24 25 26 27

Fls. 1, 2 *mp* *à 2*

Obs. 1, 2

E♭ Cl. *mp* *à 2*

B♭ Cl. 1 (I, II) *mp* *à 2*

B♭ Cl. 2 (I, II) *mp* *à 2*

B♭ Cl. 3 (I, II) *mp* *à 2*

Bsn. [*p*]

S. Sax.

A. Sax.

E♭ Hn. 1

E♭ Hns. 2, 3

Crntr. 1, 2

Flugs. 1, 2

Tbn. 1

Tbns. 2, 3

B♭ Altns. 1, 2 [*p*]

Euph. [*p*]

Bars. 1, 2

Tbas. 1, 2 [*p*]

Timp.

Toms

Tamb. and Tri.

23 24 25 26 27

Καστέλλης: "Σταυραγός"

Musical score for measures 28-32 of the piece "Σταυραγός" by Kostas Kastellis. The score is arranged for a large ensemble and includes the following parts:

- Fls. 1, 2
- Obs. 1, 2
- E♭ Cl.
- B♭ Cl. 1 (I, II)
- B♭ Cl. 2 (I, II)
- B♭ Cl. 3 (I, II)
- Bsn.
- S. Sax.
- A. Sax.
- E♭ Hn. 1
- E♭ Hns. 2, 3
- Crrts. 1, 2
- Flogs. 1, 2
- Tbn. 1
- Tbns. 2, 3
- B♭ Altns 1, 2
- Euph.
- Bars. 1, 2
- Tbas. 1, 2
- Timp.
- Toms
- Tamb. and Tri.

The score is written in 7/8 time and features various musical notations such as slurs, accents, and dynamic markings like *mp*. Measure numbers 28, 29, 30, 31, and 32 are clearly marked at the top of each system.

Καστέλλης: "Σταυρωτός"

3

33 Σιφρός [*♩*=250] 34 35 36 37 38

The musical score for measures 33-38 includes the following parts:

- Fls. 1, 2**: Flutes in 1 and 2, starting in measure 38 with a melody marked *(mp)*.
- Obs. 1, 2**: Oboes in 1 and 2, starting in measure 38 with a melody marked *(mp)*.
- Ev. Cl.**: English Horn, starting in measure 38 with a melody marked *mp*.
- Bb Cl. 1 (I, II)**: Bass Clarinet 1, starting in measure 35 with a melody marked *p*.
- Bb Cl. 2 (I, II)**: Bass Clarinet 2, starting in measure 35 with a melody marked *p*.
- Bb Cl. 3 (I, II)**: Bass Clarinet 3, starting in measure 35 with a melody marked *p*.
- Bsn.**: Bassoon, starting in measure 33 with a melody marked *[pp]* and *[stacc.]*.
- S. Sax.**: Saxophone, starting in measure 38 with a melody marked *mp*.
- A. Sax.**: Alto Saxophone, no part for these measures.
- Ev. Hn. 1**: English Horn 1, starting in measure 33 with a melody marked *p*.
- Ev. Hns. 2, 3**: English Horns 2 and 3, starting in measure 33 with a melody marked *p*.
- Crnts. 1, 2**: Cornets in 1 and 2, no part for these measures.
- Flugs. 1, 2**: Flugelhorns in 1 and 2, no part for these measures.
- Tbn. 1**: Trombone 1, starting in measure 33 with a melody marked *[p]*.
- Tbns. 2, 3**: Trombones 2 and 3, starting in measure 33 with a melody marked *p*.
- Bb Altns 1, 2**: Baritone Saxophones in 1 and 2, starting in measure 33 with a melody marked *p*.
- Euph.**: Euphonium, starting in measure 33 with a melody marked *[pp]* and *[stacc.]*.
- Bars. 1, 2**: Baritone Saxophones 1 and 2, starting in measure 33 with a melody marked *[pp]* and *[stacc.]*.
- Tbas. 1, 2**: Tenor Saxophones in 1 and 2, starting in measure 33 with a melody marked *[pp]*.
- Timp.**: Timpani, no part for these measures.
- Toms**: Tom-toms, starting in measure 33 with a melody marked *[p]* and *[stacc.]*.
- Tamb. and Tri.**: Tambourine and Triangle, starting in measure 33 with a melody marked *[p]* and *[stacc.]*.

Καστέλλης: "Σταυραγρός"

39 40 41 42 43

Fls. 1, 2 *mp*

Obs. 1, 2 *(mp)*

E♭ Cl. *mp*

B♭ Cl. 1 (I, II)

B♭ Cl. 2 (I, II)

B♭ Cl. 3 (I, II)

Bsn. *(mp)*

S. Sax. *(mf)*

A. Sax. *mf*

E♭ Hrn. 1

E♭ Hns. 2, 3

Crntr. 1, 2 *mf*

Flugs. 1, 2 *mf*
à 2

Tbn. 1 *[stacc.]*
(mp)

Tbns. 2, 3 *[stacc.]*
(mp)

B♭ Altns. 1, 2

Euph.

Bars. 1, 2

Tbas. 1, 2 *(mp)*

Timp.

Toms

Tamb. and Tri.

Καστέλλης: "Σταυρωτός"

44 45 46 47 48 49

Fls. 1, 2

Obs. 1, 2

E♭ Cl.

B♭ Cl. 1 (I, II)

B♭ Cl. 2 (I, II)

B♭ Cl. 3 (I, II)

Bsn.

S. Sax.

A. Sax.

E♭ Hr. 1

E♭ Hns. 2, 3

Crrts. 1, 2

Flugs. 1, 2

Tbn. 1

Tbns. 2, 3

B♭ Altns 1, 2

Euph.

Bars. 1, 2

Tbas. 1, 2

Timp.

Toms

Tamb. and Tri.

mf

[mf]

[mf]

f

[stacc.]
mp

[stacc.]
[mp]

solo
f

[stacc.]
[mp]

Καστέλλης: "Σταυρωτός"

50 51 52 53 54 55

Fls. 1, 2 *f*

Obs. 1, 2 *f*

E♭ Cl. *f*

B♭ Cl. 1 (I, II)

B♭ Cl. 2 (I, II) *p*

B♭ Cl. 3 (I, II) *p*

Bsn. *p*

S. Sax. *p*

A. Sax. *p*

E♭ Hn. 1

E♭ Hns. 2, 3

Crmts. 1, 2 *f*

Flugs. 1, 2

50 51 52 53 54 55

Tbn. 1 *p*

Tbns. 2, 3 *p*

B♭ Altns 1, 2 *p*

Euph. *p*

Bars. 1, 2

Tbas. 1, 2 *p*

Timp.

Toms

Tamb. and Tri. to: Triangle

Καστέλλης: "Σταυρωτός"

4

56 57 58 59 60 61

Fls. 1, 2 *[mp]*

Obs. 1, 2 *mp*

E♭ Cl. *[mp]* *[stacc.]* **p**

B♭ Cl. 1 (I, II) *[stacc.]* **p**

B♭ Cl. 2 (I, II) *[stacc.]* **[p]**

B♭ Cl. 3 (I, II) *[stacc.]* **[p]**

Bsn. *[mp]*

S. Sax. *mf*

A. Sax. *mf*

E♭ Hn. 1 *mf*

E♭ Hns. 2, 3 *mf*

Crnets. 1, 2

Flugs. 1, 2

Tbn. 1

Tbns. 2, 3

B♭ Altns. 1, 2 **4**

Euph.

Bars. 1, 2

Tbas. 1, 2 *[.]* *[.]* *[.]* *mp*

Timp.

Toms

Tamb. and Tri. Triangle *[stacc.]* **p**

56 57 58 59 60 61

Καστέλλης: "Σταυραγός"

62 63 64 65 66 67

Fls. 1, 2

Obs. 1, 2

E♭ Cl.

B♭ Cl. 1 (I, II)

B♭ Cl. 2 (I, II)

B♭ Cl. 3 (I, II)

Bsn.

S. Sax.

A. Sax.

E♭ Hn. 1

E♭ Hns. 2, 3

Crrts. 1, 2

Flugs. 1, 2

Tbn. 1

Tbns. 2, 3

B♭ Altns 1, 2

Euph.

Bars. 1, 2

Tbas. 1, 2

Timp.

Toms

Tamb. and Tri.

[mf]

[mf]

mf

[mf]

[stacc.]

[p]

mp

[stacc.]

[p]

[stacc.]

[p]

[stacc.]

[p]

Καστέλλης: "Σταυραητός"

68 69 70 71 72 73 74

Fls. 1, 2

Obs. 1, 2

E♭ Cl.

B♭ Cl. 1 (I, II)

B♭ Cl. 2 (I, II)

B♭ Cl. 3 (I, II)

Bsn.

S. Sax.

A. Sax.

E♭ Hn. 1

E♭ Hns. 2, 3

Crrts. 1, 2

Flugs. 1, 2

Tbn. 1

Tbns. 2, 3

B♭ Altns 1, 2

Euph.

Bars. 1, 2

Tbas. 1, 2

Timp.

Toms

Tamb. and Tri.

mf

con sord

à 2

mf

mf

Καστέλλης: "Σταυραγρός"

75 5 76 77 78 79

Fls. 1, 2

Obs. 1, 2 *[pp]*

E♭ Cl. *[pp]*

B♭ Cl. 1 (I, II) *[pp]*

B♭ Cl. 2 (I, II) *pp*

B♭ Cl. 3 (I, II)

Bsn.

S. Sax. *mp*

A. Sax.

E♭ Hn. 1

E♭ Hns. 2, 3

Crnts. 1, 2 *à 2 mp*

Flugs. 1, 2

Tbn. 1 75 76 77 78 79

Tbns. 2, 3

B♭ Altns 1, 2 5

Euph.

Bars. 1, 2

Tbas. 1, 2

Timp.

Toms

Tamb. and Tri. 75 76 77 78 79

Καστέλλης: "Σταυραγός"

This page of a musical score covers measures 80 through 83. It features the following instruments and their parts:

- Fls. 1, 2:** Rests throughout.
- Obs. 1, 2:** Playing a melodic line with slurs.
- E♭ Cl.:** Playing a melodic line with slurs.
- B♭ Cl. 1 (I, II):** Playing a melodic line with slurs.
- B♭ Cl. 2 (I, II):** Playing a melodic line with slurs.
- B♭ Cl. 3 (I, II):** Rests throughout.
- Bsn.:** Playing a melodic line with slurs. Includes dynamic markings *[p]* and *[p]* in measures 83.
- S. Sax.:** Playing a melodic line with slurs.
- A. Sax.:** Rests throughout.
- E♭ Hn. 1:** Rests throughout.
- E♭ Hns. 2, 3:** Rests throughout.
- Crnts. 1, 2:** Playing a melodic line. Includes dynamic marking *mp* in measure 83.
- Flugs. 1, 2:** Rests throughout. Includes dynamic marking *mp* in measure 83.
- Tbn. 1:** Rests throughout.
- Tbns. 2, 3:** Rests throughout.
- B♭ Altns 1, 2:** Playing a melodic line.
- Euph.:** Playing a melodic line with slurs. Includes dynamic markings *[p]* and *[p]* in measure 83.
- Bars. 1, 2:** Rests throughout.
- Tbas. 1, 2:** Rests throughout. Includes dynamic markings *[p]* and *[p]* in measure 83.
- Timp.:** Rests throughout.
- Toms:** Rests throughout.
- Tamb. and Tri.:** Rests throughout.

Καστέλλης: "Σταυραγός"

84 85 86 87 88

Fls. 1, 2 *mf*

Obs. 1, 2

E♭ Cl. *mf*

B♭ Cl. 1 (I, II) *mf*

B♭ Cl. 2 (I, II) *mf*

B♭ Cl. 3 (I, II)

Bsn. [.] [.] [.] [.] [.]

S. Sax.

A. Sax.

E♭ Hn. 1

E♭ Hns. 2, 3

Crrts. 1, 2

Flugs. 1, 2

84 85 86 87 88

Tbn. 1

Tbns. 2, 3

B♭ Altns 1, 2

Euph. [.] [.] [.] [.] [.]

Bars. 1, 2

Tbas. 1, 2 [.] [.] [.] [.] [.]

Timp.

Toms

Tamb. and Tri. 84 85 86 87 88

Καστέλλης: "Σταυραγός"

6

Musical score for measures 89-93 of the piece "Σταυραγός" by Kostas Kastellis. The score is arranged for a large ensemble, including woodwinds, brass, and percussion. The key signature is B-flat major (two flats), and the time signature is 8/8. The score is divided into two systems. The first system includes Flutes (1, 2), Oboes (1, 2), Eb Clarinet, Bb Clarinets (I, II), Bb Clarinet (I, II), Bassoon, Saxophones (Soprano, Alto), Eb Horn (1), Eb Horns (2, 3), Cor Anglais (1, 2), Flutes (1, 2), Trombone (1), Trombones (2, 3), Bb Alto Saxophones (1, 2), Euphonium, Baritone Saxophones (1, 2), Trombones (1, 2), Timpani, Tom-toms, and Tambourine/Tambourine. The percussion part includes a Tambourine starting at measure 91. The score features various musical notations such as slurs, accents, and dynamic markings (e.g., *f*, *sf*). A rehearsal mark '6' is placed above measure 92 in both systems.

Καστέλλης: "Σταυρωτός"

94 95 96 97

Fls. 1, 2 *f*

Obs. 1, 2 *f*

E♭ Cl. *f*

B♭ Cl. 1 (I, II) *f*

B♭ Cl. 2 (I, II) *f*

B♭ Cl. 3 (I, II) *f*

Bsn. *f*

S. Sax. *f*

A. Sax. *f*

E♭ Hn. 1 *f*

E♭ Hns. 2, 3 *f*

Crnts. 1, 2 *f*

Flugs. 1, 2 *f*

Tbn. 1 *f*

Tbns. 2, 3 *f*

B♭ Altns. 1, 2 *f*

Euph. *f*

Bars. 1, 2 *f*

Tbas. 1, 2 *f*

Timp. *mf*

Toms *mf*

Tamb. and Tri. *mf*

Καστέλλης: "Σταυρωτός"

98 99 100 101

Fls. 1, 2 *[mf]*

Obs. 1, 2 *[mf]*

E♭ Cl. *mf*

B♭ Cl. 1 (I, II) *p*

B♭ Cl. 2 (I, II) *p*

B♭ Cl. 3 (I, II) *p*

Bsn. *[p]*

S. Sax.

A. Sax. *p*

E♭ Hn. 1

E♭ Hns. 2, 3

Crnts. 1, 2

Flugs. 1, 2

Tbn. 1

Tbns. 2, 3

B♭ Althns 1, 2

Euph. *p*

Bars. 1, 2

Tbas. 1, 2

Timp.

Toms *pp*

Tamb. and Tri. *pp*

Καστέλλης: "Σταυρωτός"

The musical score is arranged in two systems. The first system (measures 102-105) includes:

- Fls. 1, 2
- Obs. 1, 2
- E♭ Cl.
- B♭ Cl. 1 (I, II)
- B♭ Cl. 2 (I, II)
- B♭ Cl. 3 (I, II)
- Bsn.
- S. Sax.
- A. Sax.

The second system (measures 102-105) includes:

- E♭ Hn. 1
- E♭ Hns. 2, 3
- Crnts. 1, 2
- Flugs. 1, 2
- Tbn. 1
- Tbns. 2, 3
- B♭ Altns. 1, 2
- Euph.
- Bars. 1, 2
- Tbas. 1, 2
- Timp.
- Toms
- Tamb. and Tri.

Measures 102, 103, 104, and 105 are clearly marked at the top of each system. Dynamics such as *f* and *mf* are indicated throughout the score.

Καστέλλης: "Σταυρωτός"

106 107 108 109

Fls. 1, 2 *f*

Obs. 1, 2 *f*

E♭ Cl. *f*

B♭ Cl. 1 (I, II) *f*

B♭ Cl. 2 (I, II) *f*

B♭ Cl. 3 (I, II) *f*

Bsn. *f*

S. Sax.

A. Sax. *f*

E♭ Hn. 1

E♭ Hns. 2, 3

Crn. 1, 2 *f*

Flugs. 1, 2

Tbn. 1

Tbns. 2, 3

B♭ Altns. 1, 2

Euph.

Bars. 1, 2

Tbas. 1, 2

Timp.

Toms *mf*

Tamb. and Tri. *mf*

Καστέλλης: "Σταυρωτός"

110 111 112 113

Fls. 1, 2 *[mf]*

Obs. 1, 2 *[mf]*

E♭ Cl. *mf*

B♭ Cl. 1 (I, II) *p* *à 2*

B♭ Cl. 2 (I, II) *p*

B♭ Cl. 3 (I, II) *p*

Bsn. *[p]*

S. Sax. *[mf]*

A. Sax. *[mf]*

E♭ Hn. 1 *p*

E♭ Hns. 2, 3 *p*

Crntr. 1, 2

Flugs. 1, 2 *p*

Tbn. 1 *p*

Tbns. 2, 3 *p*

B♭ Altns. 1, 2 *p*

Euph. *p*

Bars. 1, 2 *p*

Tbas. 1, 2 *p*

Timp. *pp*

Toms *pp*

Tamb. and Tri. *pp*

Καστέλλης: "Σταυρωτός"

114 115 116 117

Fls. 1, 2 *f*

Obs. 1, 2 *f*

E♭ Cl. *f*

B♭ Cl. 1 (I, II) *f*

B♭ Cl. 2 (I, II) *f* ^{♯2}

B♭ Cl. 3 (I, II) *f*

Bsn. *mf*

S. Sax. *f*

A. Sax. *f*

E♭ Hrn. 1 *mf*

E♭ Hns. 2, 3 *mf*

Crnts. 1, 2 *mf*

Flugs. 1, 2 *mf*

Tbn. 1 *mf*

Tbns. 2, 3 *mf*

B♭ Altns. 1, 2 *mf*

Euph. *mf*

Bars. 1, 2 *mf*

Tbas. 1, 2 *mf*

Timp. *mf*

Toms *mf*

Tamb. and Tri. *mf*

Καστέλλης: "Σταυρωτός"

rit. 7 a tempo [Συγρός]

118 119 120 121 122 123

Fls. 1, 2 *f* *mf* *p* *pp*

Obs. 1, 2 *f* *mf* *p* *pp*

E♭ Cl. *f* *mf* *p* *pp*

B♭ Cl. 1 (I, II) *f* *mf* *p* *pp*

B♭ Cl. 2 (I, II) *f* *mf* *p* *pp*

B♭ Cl. 3 (I, II) *p* [*pp*] [*mf*]

Bsn. [*p*] [*pp*] [*mf*]

S. Sax. [*pp*] [*mf*]

A. Sax. [*pp*] [*mf*]

E♭ Hn. 1 [*mf*]

E♭ Hns. 2, 3 [*mf*]

Crnts. 1, 2 [*mf*]

Flugs. 1, 2 solo *f*

Tbn. 1 [*pp*] [*mf*]

Tbns. 2, 3 [*pp*] [*mf*]

B♭ Altns. 1, 2 [*mf*]

Euph. [*p*] [*pp*]

Bars. 1, 2 [*pp*] [*mf*]

Tbas. 1, 2 [*pp*] [*mf*]

Timp. [*pp*] [*mf*]

Toms *p* *pp* *mp*

Tamb. and Tri. [*mp*]

Καστέλλης: "Σταυραγός"

124 125 126 127 128 129

Fls. 1, 2 *mf*

Obs. 1, 2 *mf*

E♭ Cl. *mf*

B♭ Cl. 1 (I, II) *mf*

B♭ Cl. 2 (I, II) *mf*

B♭ Cl. 3 (I, II) *mf*

Bsn. *mf*

S. Sax.

A. Sax.

E♭ Hn. 1

E♭ Hns. 2, 3

Crntr. 1, 2

Flugs. 1, 2

Tbn. 1 *mf*

Tbns. 2, 3 *mf*

B♭ Altns. 1, 2 *mf*

Euph. *mf*

Bars. 1, 2 *mf*

Tbas. 1, 2 *mf*

Timp. *mp*

Toms

Tamb. and Tri.

Καστέλλης: "Σταυρωτός"

The musical score is arranged in two systems. The first system includes Flutes 1, 2; Oboes 1, 2; Eb Clarinet; Bb Clarinet 1 (I, II); Bb Clarinet 2 (I, II); Bb Clarinet 3 (I, II); Bassoon; Saxophone (Soprano and Alto); Eb Horn 1; Eb Horns 2, 3; Cornets 1, 2; Fluges 1, 2; Tbn. 1; Tbn. 2, 3; Bb Altns 1, 2; Euph.; Bars 1, 2; Tbas. 1, 2; Timp.; Toms; and Tamb. and Tri. The second system includes Eb Horn 1; Eb Horns 2, 3; Cornets 1, 2; Fluges 1, 2; Tbn. 1; Tbn. 2, 3; Bb Altns 1, 2; Euph.; Bars 1, 2; Tbas. 1, 2; Timp.; Toms; and Tamb. and Tri. The score features various dynamics such as *mf* and *f*, and includes performance instructions like *sol* and *mf*. Measure numbers 130 through 135 are indicated at the top of each system.

Καστέλλης: "Σταυρωτός"

Musical score for "Καστέλλης: Σταυρωτός" (Kastellis: Stavrotos). The score is for a full orchestra and includes parts for Flutes 1 & 2, Oboes 1 & 2, Eb Clarinet, Bb Clarinet 1 (I, II), Bb Clarinet 2 (I, II), Bb Clarinet 3 (I, II), Bassoon, Saxophone (S. Sax.), Alto Saxophone (A. Sax.), Eb Horn 1, Eb Horns 2 & 3, Cor Anglais (Crnts. 1, 2), Flutes 1 & 2, Trombone 1, Trombones 2 & 3, Bb Alto Saxophone (Bb Altns. 1, 2), Euphonium (Euph.), Baritone 1 & 2 (Bars. 1, 2), Trombones 1 & 2 (Tbas. 1, 2), Timpani (Timp.), Tom-toms (Toms), and Tambourine and Triangle (Tamb. and Tri.).

The score is divided into measures 136, 137, 138, 139, 140, and 141. A rehearsal mark '8' is placed above measure 136. Dynamics include *f*, *p*, and *[p]*. Performance markings include accents, slurs, and breath marks (e.g., *à 1*, *à 2*). The key signature has three flats (B-flat major/C minor), and the time signature is 4/4.

Καστέλλης: "Σταυραγρός"

Musical score for orchestra, measures 142-147. The score is arranged in two systems. The first system includes Flutes 1 & 2, Oboes 1 & 2, Eb Clarinet, Bb Clarinet 1 (I, II), Bb Clarinet 2 (I, II), Bb Clarinet 3 (I, II), Bassoon, Saxophone (S. Sax.), and Alto Saxophone (A. Sax.). The second system includes Eb Horn 1, Eb Horns 2 & 3, Cor Anglais 1 & 2, Flutes 1 & 2, Trombone 1, Trombones 2 & 3, Bb Alto Saxophone 1 & 2, Euphonium, Baritone 1 & 2, Trombones 1 & 2, Timpani (Timp.), Tom-toms (Toms), and Tambourine and Triangle (Tamb. and Tri.). The score features various dynamics such as *p*, *mf*, and *[p]*, and includes performance instructions like *à 2*, *sol*, and *[stacc.]*. Measure numbers 142, 143, 144, 145, 146, and 147 are indicated above the staves.

Καστέλλης: "Σταυρωτός"

148 149 150 151 152 153

Fls. 1, 2

Obs. 1, 2

E♭ Cl.

B♭ Cl. 1 (I, II)

B♭ Cl. 2 (I, II)

B♭ Cl. 3 (I, II)

Bsn.

S. Sax.

A. Sax.

E♭ Hn. 1

E♭ Hns. 2, 3

Crrts. 1, 2

Flugs. 1, 2

Tbn. 1

Tbns. 2, 3

B♭ Altns. 1, 2

Euph.

Bars. 1, 2

Tbas. 1, 2

Timp.

Toms

Tamb. and Tri.

148 149 150 151 152 153

148 149 150 151 152 153

Καστέλλης: "Σταυρωτός"

The musical score is arranged in two systems. The first system includes:

- Fls. 1, 2
- Obs. 1, 2
- B♭ Cl.
- B♭ Cl. 1 (I, II)
- B♭ Cl. 2 (I, II)
- B♭ Cl. 3 (I, II)
- Bsn.
- S. Sax.
- A. Sax.

The second system includes:

- E♭ Hn. 1
- E♭ Hns. 2, 3
- Crnets. 1, 2
- Flugs. 1, 2
- Tbn. 1
- Tbns. 2, 3
- B♭ Altnas 1, 2
- Euph.
- Bars. 1, 2
- Tbas. 1, 2
- Timp.
- Toms
- Tamb. and Tri.

Measure numbers 154, 155, 156, 157, 158, and 159 are indicated at the top of each system. Dynamics such as *f* and *[p]* are present in the Oboe and Clarinet parts.

Καστέλλης: "Σταυρωτός"

160 161 162 163 164 165

Fls. 1, 2
 Obs. 1, 2
 Eb Cl.
 Bb Cl. 1 (I, II)
 Bb Cl. 2 (I, II)
 Bb Cl. 3 (I, II)
 Bsn.
 S. Sax.
 A. Sax.
 Eb Hn. 1
 Eb Hns. 2, 3
 Crnts. 1, 2
 Flugs. 1, 2
 Tbn. 1
 Tbns. 2, 3
 Bb Altns. 1, 2
 Euph.
 Bars. 1, 2
 Tbas. 1, 2
 Timp.
 Toms
 Tamb. and Tri.

160 161 162 163 164 165

Καστέλλης: "Σταυραγός"

166 167 168 169

Fls. 1, 2

Obs. 1, 2

E♭ Cl.

B♭ Cl. 1 (I, II)

B♭ Cl. 2 (I, II)

B♭ Cl. 3 (I, II)

Bsn.

S. Sax.

A. Sax.

E♭ Hn. 1

E♭ Hns. 2, 3

Crrts. 1, 2

Flugs. 1, 2

Tbn. 1

Tbns. 2, 3

B♭ Altns. 1, 2

Euph.

Bars. 1, 2

Tbas. 1, 2

Timp.

Toms

Tamb. and Tri.

Andante [♩=72]

Καστέλλης: "Σταυραγρός"

170 171 172 173 174 175 176 177 178 179 180

10

Fls. 1, 2

Obs. 1, 2

E♭ Cl.

B♭ Cl. 1 (I, II)

B♭ Cl. 2 (I, II)

B♭ Cl. 3 (I, II)

Bsn.

S. Sax.

A. Sax.

E♭ Hn. 1

E♭ Hns. 2, 3

Crnts. 1, 2

Flugs. 1, 2

Tbn. 1

Tbns. 2, 3

Andante [♩=72]

10

B♭ Altns 1, 2

Euph.

Bars. 1, 2

Tbas. 1, 2

Timp.

Toms

Tamb. and Tri.

Καστέλλης: "Σταυρωτός"

a tempo [Συγτός]

181 11 182 183 184

Fls. 1, 2 *f* *à 2*

Obs. 1, 2 *f* *à 2*

E♭ Cl. *f* *à 2*

B♭ Cl. 1 (I, II) *f*

B♭ Cl. 2 (I, II) *mf*

B♭ Cl. 3 (I, II) *mf*

Bsn. *f*

S. Sax. a tempo [Συγτός]

A. Sax. *f*

E♭ Hn. 1 *mf*

E♭ Hns. 2, 3 *mf*

Crnts. 1, 2 *f* *à 2*

Flugs. 1, 2

Tbn. 1 *mf* *à 2*

Tbns. 2, 3 *mf* *à 2*

B♭ Altns. 1, 2 11 *f*

Euph. *f* *à 2*

Bars. 1, 2 *mf* *à 2*

Tbas. 1, 2 *mf* *à 2*

Timp.

Toms *mf*

Tamb. and Tri. *mf*

Καστέλλης: "Σταυραγρός"

Musical score for measures 185-189 of the piece "Σταυραγρός" by Kostas Kastellis. The score is arranged for a large orchestra and includes the following parts:

- Fls. 1, 2
- Obs. 1, 2
- E♭ Cl.
- B♭ Cl. 1 (I, II)
- B♭ Cl. 2 (I, II)
- B♭ Cl. 3 (I, II)
- Bsn.
- S. Sax.
- A. Sax.
- E♭ Hrn. 1
- E♭ Hns. 2, 3
- Crnts. 1, 2
- Flugs. 1, 2
- Tbn. 1
- Tbns. 2, 3
- B♭ Altns. 1, 2
- Euph.
- Bars. 1, 2
- Tbas. 1, 2
- Timp.
- Toms
- Tamb. and Tri.

The score features various musical notations including dynamics (e.g., *f*, *mf*), articulation (accents, slurs), and performance instructions (e.g., *à 2*). Measure numbers 185, 186, 187, 188, and 189 are clearly marked at the top of each system.

Καστέλλης: "Σταυραγός"

This page contains the musical score for the piece "Καστέλλης: Σταυραγός". The score is arranged in two systems of staves. The top system includes Flutes (Fls. 1, 2), Oboes (Obs. 1, 2), Eb Clarinet (Eb Cl.), Bb Clarinet 1 & 2 (Bb Cl. 1 (I, II) and Bb Cl. 2 (I, II)), Bb Clarinet 3 (Bb Cl. 3 (I, II)), Bassoon (Bsn.), Soprano Saxophone (S. Sax.), and Alto Saxophone (A. Sax.). The bottom system includes Eb Horn 1 (Eb Hn. 1), Eb Horns 2 & 3 (Eb Hns. 2, 3), Cornets 1 & 2 (Crnts. 1, 2), Flugels 1 & 2 (Flugs. 1, 2), Trombone 1 (Tbn. 1), Trombones 2 & 3 (Tbns. 2, 3), Bb Alto Horns 1 & 2 (Bb Altns. 1, 2), Euphonium (Euph.), Baritone 1 & 2 (Bars. 1, 2), Trombones 1 & 2 (Tbas. 1, 2), Timpani (Timp.), Tom-toms (Toms), and Tambourine and Triangle (Tamb. and Tri.). The score features various musical notations including dynamics (f, ff), articulation (accents), and performance instructions (e.g., "a 2"). A rehearsal mark "12" is present in the upper left of the score. The page number "59" is centered at the bottom.

Καστέλλης: "Σταυρωτός"

The musical score is arranged in two systems. The first system (measures 195-198) includes parts for Flutes 1, 2; Oboes 1, 2; Eb Clarinet; Bb Clarinet 1 (I, II); Bb Clarinet 2 (I, II); Bb Clarinet 3 (I, II); Bassoon; Saxophone (Sax.); and Alto Saxophone (A. Sax.). The second system (measures 195-198) includes parts for Eb Horn 1; Eb Horns 2, 3; Cornets 1, 2; Fluges 1, 2; Trombone 1; Trombones 2, 3; Bb Alto Horns 1, 2; Euphonium; Baritone 1, 2; Tubas 1, 2; Timpani; Tom-toms; and Tambourine and Trident. The score features various musical notations including dynamics (p, mf, f), articulation (accents, slurs), and performance instructions like 'à 2'.

Καστέλλης: "Σταυρωτός"

199 200 201 202

Fls. 1, 2

Obs. 1, 2

E♭ Cl.

B♭ Cl. 1 (I, II) *à 2*

B♭ Cl. 2 (I, II)

B♭ Cl. 3 (I, II)

Bsn.

S. Sax.

A. Sax.

E♭ Hn. 1

E♭ Hns. 2, 3

Crnets. 1, 2

Flugs. 1, 2

Tbn. 1

Tbns. 2, 3

B♭ Altns. 1, 2

Euph.

Bars. 1, 2

Tbas. 1, 2

Timp.

Toms

Tamb. and Tri.

Καστέλλης: "Σταυρωτός"

203 **13** 204 205 206

Fls. 1, 2 *[f]* *[mf]* *p* *pp*

Obs. 1, 2 *[f]* *[mf]* *[p]* *pp*

E♭ Cl. *[f]* *[mf]* *[p]* *pp*

B♭ Cl. 1 (I, II) *[f]* *[mf]* *[p]* *pp*

B♭ Cl. 2 (I, II) *f* *mf* *p* *pp*

B♭ Cl. 3 (I, II) *f* *mf* *p* *pp*

Bsn. *[p]* *[p]* *[p]* *[p]*

S. Sax. *f* *mf* *p* *pp*

A. Sax. *f* *mf* *p* *pp*

E♭ Hn. 1 *pp* *pp* *pp* *pp*

E♭ Hns. 2, 3 *pp* *pp* *pp* *pp*

Crrts. 1, 2 *f* *mf* *p* *pp*

Flogs. 1, 2 *solo* *f* *mf* *p* *pp*

Tbn. 1 *p* *p* *p* *p*

Tbns. 2, 3 *à 2* *p* *p* *p* *p*

B♭ Altns 1, 2 **13** *p* *p* *p* *p*

Euph. *p* *p* *p* *p*

Bars. 1, 2 *p* *p* *p* *p*

Tbas. 1, 2 *p* *p* *p* *p*

Timp. *p* *p* *p* *p*

Toms *p* *p* *p* *p*

Tamb. and Tri. *p* *p* *p* *p*

203 204 205 206

Καστέλλης: "Σταυραγός"

Tempo I [♩=76]

207 208 209 210

Fls. 1, 2

Obs. 1, 2

E♭ Cl.

B♭ Cl. 1 (I, II)

B♭ Cl. 2 (I, II)

B♭ Cl. 3 (I, II)

Bsn.

S. Sax.

A. Sax.

E♭ Hn. 1

E♭ Hns. 2, 3

Crrts. 1, 2

Flugs. 1, 2

Tbn. 1

Tbns. 2, 3

B♭ Altns 1, 2

Euph.

Bars. 1, 2

Tbas. 1, 2

Timp.

Toms

Tamb. and Tri.

Tempo I [♩=76]

Καστέλλης: "Σταυραγός"

211 212 213 214

Fls. 1, 2

Obs. 1, 2

E♭ Cl.

B♭ Cl. 1 (I, II)

B♭ Cl. 2 (I, II)

B♭ Cl. 3 (I, II)

Bsn.

S. Sax.

A. Sax.

E♭ Hn. 1

E♭ Hns. 2, 3

Crrts. 1, 2

Flugs. 1, 2

Tbn. 1

Tbns. 2, 3

B♭ Altns 1, 2

Euph.

Bars. 1, 2

Tbas. 1, 2

Timp.

Toms

Tamb. and Tri.

211 212 213 214

Καστέλλης: "Σταυραγός"

This musical score page covers measures 215 through 218 of the piece "Σταυραγός" by Kostas Kastellis. The score is arranged for a large symphony orchestra and includes the following instruments:

- Flutes (Fls. 1, 2):** Play a rapid sixteenth-note pattern in the first three measures, then hold notes in the fourth.
- Oboes (Obs. 1, 2):** Play sustained notes with breath marks.
- E♭ Clarinet (Eb Cl.):** Play a sixteenth-note pattern in the first three measures, then hold notes.
- B♭ Clarinet 1 & 2 (Bb Cl. 1 (I, II) / Bb Cl. 2 (I, II)):** Play a sixteenth-note pattern in the first three measures, then hold notes.
- B♭ Clarinet 3 (Bb Cl. 3 (I, II)):** Play a sixteenth-note pattern in the first three measures, then hold notes.
- Bassoon (Bsn.):** Play sustained notes with breath marks.
- Soprano Saxophone (S. Sax.):** Play sustained notes with breath marks.
- Alto Saxophone (A. Sax.):** Play sustained notes with breath marks.
- E♭ Horn 1 (Eb Hn. 1):** Play sustained notes with breath marks.
- E♭ Horns 2 & 3 (Eb Hns. 2, 3):** Play sustained notes with breath marks.
- Cor Anglais (Crnts. 1, 2):** Play sustained notes with breath marks.
- Flugels (Flugs. 1, 2):** Play sustained notes with breath marks.
- Trombone 1 (Tbn. 1):** Play sustained notes with breath marks.
- Trombones 2 & 3 (Tbns. 2, 3):** Play sustained notes with breath marks.
- B♭ Alto Horns 1 & 2 (Bb Altns. 1, 2):** Play sustained notes with breath marks.
- Euphonium (Euph.):** Play sustained notes with breath marks.
- Baritone 1 & 2 (Bars. 1, 2):** Play sustained notes with breath marks.
- Tuba 1 & 2 (Tbas. 1, 2):** Play sustained notes with breath marks.
- Timpani (Timp.):** Play sustained notes with breath marks.
- Toms:** No part.
- Tambores and Triangles (Tamb. and Tri.):** No part.

The score features various musical notations including slurs, breath marks, and dynamic markings. A forte (**ff**) dynamic is indicated at the beginning of measure 218. The page number 65 is centered at the bottom.

5. Κριτικό υπόμνημα

Κριτικό υπόμνημα

Μέτρο (α)	Νότα (ες)/ χρόνος	Όργανο(α)	Διαφορές	Κριτική Έκδοση
			M, O: «Σταυραητός» Φ: «Σταυραετός»	«Σταυραητός» όπως M, O
άρση μ. 1		Bsn.	O: απουσία δυναμικών	<i>mp</i> σε αναλογία με Altns. 1, 2, Eurh.
1		Bsn., Eurh.		<i>solo</i> σε αναλογία με Altns. 1, 2
6	vv. 3,4	Altns. 1, 2	M, O, Φ: g4(f4), a4(g4)	f4(e _b 4), g4(f4) σε αναλογία με Eurh., Bsn.
8		S. Sax., A. Sax.	M, O: απουσία δυναμικών	<i>mp</i> σε αναλογία με Altns. 1, 2, Eurh. (μ. 1)
8		Bsn.	O: απουσία δυναμικών	<i>decrescendo</i> σε αναλογία με Altns. 1, 2, Eurh.
8-17		Obs.	M, O: παύσεις Φ: Διπλασιάζουν το μέρος του A. Sax.	παύσεις όπως M, O
8-17		Flugs.	M, O: παύσεις Φ: διπλασιάζουν το μέρος του A. Sax. με την ένδειξη «solo oboi»	παύσεις όπως M, O
8-17		E _b Hn. 1	M, Φ: παύσεις O: διπλασιάζει το μέρος του A. Sax.	παύσεις όπως M, Φ
11	vv. 3,4	A. Sax.	M: απουσία άρθρωσης O: stacc.	stacc. όπως O
11		Bsn.	O: απουσία δυναμικών	<i>crescendo</i> σε αναλογία με Altns. 1, 2, Eurh.
14		Bsn.	O: απουσία δυναμικών	<i>decrescendo</i> σε αναλογία με Altns. 1, 2, Eurh.
16		S. Sax., A. Sax.	M, O: απουσία δυναμικών	<i>decrescendo</i> σε αναλογία με Altns. 1, 2, Eurh. (μ. 1)
18		Bsn.	O: απουσία δυναμικών	<i>p</i> σε αναλογία με Eurh.
18-23		Eurh., Tbas. 1, 2	M: απουσία άρθρωσης O, Φ: stacc.	stacc. όπως O, Φ
19	v. 2	Crnt. 1	M, O: απουσία άρθρωσης Φ: Τενούτα	τενούτα όπως Φ
22	v. 2	Crnt. 1	M, O: απουσία άρθρωσης Φ: Τενούτα	τενούτα όπως Φ
23	v. 1	Fls., E _b Cl., B _b Cls. 1, 2, 3	M, O: απουσία άρθρωσης Φ: Τενούτα	τενούτα όπως Φ
23	2 ^{ος} χρόνος	Fls.	M, O: απουσία δυναμικών ΠΦ: <i>p</i> Φ: <i>mp</i>	<i>mp</i> όπως Φ
23	2 ^{ος} χρόνος	E _b Cl.	M, O: απουσία δυναμικών Φ: <i>p</i>	<i>mp</i> σε αναλογία με τα B _b Cls. 1, 2, 3

24-32		Flugs.	M, O: παύσεις Φ: διπλασιάζουν το μέρος των A. Sax., S. Sax.	παύσεις όπως M, O
24		Euph., Tbas.	M, O, Φ: απουσία δυναμικών	<i>p</i> σε αναλογία με Althns. 1, 2
24		Tbas., Bsn.	M, O, Φ: απουσία δυναμικών	<i>crescendo</i> σε αναλογία με Althns. 1, 2
26	v. 4	Fls., E♭ Cl., B♭ Cls. 1, 2, 3	M, O: απουσία άρθρωσης Φ: Τενούτα	τενούτα όπως ΠΦ
26		Tbas., Bsn.	M, O, Φ: απουσία δυναμικών	<i>crescendo</i> σε αναλογία με Althns. 1, 2
28		Tbas., Bsn.	M, O, Φ: απουσία δυναμικών	<i>crescendo</i> σε αναλογία με Althns. 1, 2
29		Tbas., Bsn.	M, O, Φ: απουσία δυναμικών	<i>decrescendo</i> σε αναλογία με Althns. 1, 2
31		Bsn.	O: απουσία δυναμικών	<i>crescendo</i> σε αναλογία με tutti
32		Bsn.	O: απουσία δυναμικών	<i>decrescendo</i> σε αναλογία με tutti
33-54		Tbas. 1, 2	M, O: απουσία άρθρωσης Φ: stacc.	stacc. όπως πφ
33-54		Bsn., E♭ Hns. 1, 2, 3, Euph., Bars. 1, 2, Tamb. Toms	M, O, Φ: απουσία άρθρωσης	stacc. σε αναλογία με Tbas. 1, 2
33		Tbn. 1	M, O: απουσία δυναμικών Φ: <i>pp</i>	<i>p</i> σε αναλογία με Tbns. 2, 3
33		Bsn.	O: απουσία δυναμικών	<i>pp</i> σε αναλογία με Euph.
35-42		A. Sax.	M: παύσεις O: Διπλασιάζει το μέρος του e♭ Hn. 1 από e4	παύσεις όπως M
35-54		Althns. 1, 2	M, Φ: παύσεις O:	παύσεις όπως M, Φ
35-42		Tbn. 2	M, Φ: διπλασιάζει το μέρος του Tbn. 3 O: διπλασιάζει το μέρος του Tbn. 1	διπλασιάζει το μέρος του Tbn. 3 όπως M, Φ
38		Fls.	M, O: απουσία δυναμικών ΠΦ: <i>p</i> Φ: <i>mp</i>	<i>mp</i> όπως Φ
38		Obs.	M: απουσία δυναμικών O: <i>p</i> Φ: <i>mp</i>	<i>mp</i> όπως Φ
38		Obs., E♭ Cl.	M: απουσία άρθρωσης O, Φ: stacc.	stacc. όπως O, Φ
42		Fls., Obs., E♭ Cl.	M: απουσία άρθρωσης O, Φ: stacc.	stacc. όπως O, Φ

42		Obs.	M: απουσία δυναμικών O: <i>p</i> Φ: <i>mp</i>	<i>mp</i> όπως Φ
42		Tbn. 3	M, O: επαναλαμβάνει το προηγούμενο μέτρο Φ:	επαναλαμβάνει το προηγούμενο μέτρο όπως M, O
43		S. Sax.	M, O: απουσία δυναμικών	<i>mf</i> σε αναλογία με A. Sax.
43		Tbns. 1, 2, 3, Tbas. 1, 2	M, O, Φ: απουσία δυναμικών	<i>mp</i> ένα επίπεδο πιο σιγά από Saxs. που έχουν μελωδία
43		Bsn.	O: απουσία δυναμικών	<i>mp</i> σε αναλογία με Tbn. 1
43-46		Tbns. 1, 2, 3	M, O, Φ: απουσία άρθρωσης	stacc. σε αναλογία με Tbas. 1, 2
47		B $\flat$ Cl. 2, 3	M, O: απουσία δυναμικών Φ: <i>f</i>	<i>mf</i> σε αναλογία με B $\flat$ Cl. 1
47		E $\flat$ Hns. 2, 3, Bars. 1, 2	M, O, Φ: απουσία δυναμικών	<i>mp</i> σε αναλογία με E $\flat$ Hn. 1
43-46		Flugs.	M, O: διπλασιάζουν το μέρος της Crnt. 2 Φ: παύσεις	διπλασιάζουν το μέρος της Crnt. 2 όπως M, O
43-46		Tbn. 1	M, Φ: διπλασιάζει το μέρος του Bsn. O: διπλασιάζει το μέρος του Tbn. 2	διπλασιάζει το μέρος του Bsn. όπως M, Φ
47-48		Tbn. 1	M, Φ: παύσεις O: διπλασιάζει το μέρος του Tbn. 3	παύσεις όπως M, Φ
47-48		Tbn. 3	M, O: διπλασιάζει το μέρος του Bsn. Φ: παύσεις	παύσεις όπως Φ
47-54		E $\flat$ Hns. 1, 2, 3, Bars. 1, 2	M, O, Φ: απουσία άρθρωσης	stacc. σε αναλογία με Tbas. 1, 2
50		Fls., Obs., E $\flat$ Cl., Crnts. 1, 2	M: απουσία άρθρωσης O, Φ: stacc.	stacc. όπως O, Φ
50	vv. 3-7	A. Sax.	M: παύσεις O: διπλασιάζει το μέρος του Fl. μία οκτάβα χαμηλότερα	παύσεις όπως M
50		Fls., Obs. 1, 2, Crnts. 1, 2	M, O: απουσία δυναμικών Φ: Fls.: <i>mf</i> , Obs. 1, 2: <i>mp</i> , Crnts. 1, 2: <i>p</i>	<i>f</i> σε αναλογία με E $\flat$ Cl.
54		Fls., Crnts. 1, 2	M: απουσία άρθρωσης O, Φ: stacc.	stacc. όπως O, Φ
54		E $\flat$ Cl.	M: απουσία άρθρωσης O, Φ: stacc.	stacc. όπως O, Φ
54	vv. 3-7	A. Sax.	M: παύσεις O: διπλασιάζει το μέρος του Fl. μία οκτάβα χαμηλότερα	παύσεις όπως M
54		Fls., Obs., Crnts. 1, 2	M, O: απουσία δυναμικών Φ: Fls.: <i>mf</i> , Obs. 1, 2: <i>mp</i> , Crnts. 1, 2: <i>p</i>	<i>f</i> σε αναλογία με E $\flat$ Cl.

55		B ₁ Cl. 1, Euph., Tbn. 1, Tbas. 1, 2	M, O: απουσία δυναμικών Φ: απουσία δυναμικών, <i>mp</i> , <i>pp</i> , <i>mp</i>	<i>p</i> σε αναλογία με B ₁ Cls. 2, 3
55		Bsn.	O: απουσία δυναμικών	<i>p</i> σε αναλογία με Euph.
55-56		Tbn. 2	M, O: παύσεις Φ: διπλασιάζει το μέρος του Euph.	διπλασιάζει το μέρος του Euph. όπως Φ
55-56		Tbas. 1, 2	M, O, Φ: απουσία άρθρωσης	stacc. σε αναλογία με Tbns. 1, 2, 3
56		Fls., Obs., E ₁ Cl.	M: απουσία άρθρωσης O, Φ: stacc.	stacc. όπως O, Φ
56	vv. 3-7	B ₁ Cl. 1, A. Sax., Crnts. 1, 2	M, Φ παύσεις O: διπλασιάζει το μέρος του Fl.	παύσεις όπως M, Φ
56		Fls., E ₁ Cl.	M, O: απουσία δυναμικών Φ: <i>p</i>	<i>mp</i> σε αναλογία με Obs.
59		B ₁ Cls. 2, 3	M, O: απουσία δυναμικών Φ: <i>pp</i>	<i>p</i> σε αναλογία με B ₁ Cl. 1
59		Bsn.	O: απουσία δυναμικών	<i>mp</i> σε αναλογία με Tbas.
60, 63, 65		Tbas. 1, 2, Bsn.	M, O, Φ: απουσία άρθρωσης	stacc. σε αναλογία με μέτρα 59, 61, 62
59-65		E ₁ Cl.	M, O: διπλασιάζει το μέρος του B ₁ Cl. 1 Φ: παύσεις	διπλασιάζει το μέρος του B ₁ Cl. 1 όπως 1, 2
59-65		Tbas. 1, 2	M: απουσία άρθρωσης O, Φ: stacc.	stacc. όπως O, Φ
59-74		Euph.	M, Φ: παύσεις O: διπλασιάζει το μέρος της Tb. από c2	παύσεις όπως M, Φ
59-65		E ₁ Cl., B ₁ Cl. 1, 2, 3, Tri.	M, O, Φ: απουσία άρθρωσης	stacc. σε αναλογία με Tbas. 1, 2, Bsn.
66-74		E ₁ Cl.	M, O: διπλασιάζει το μέρος των B ₁ Cl. 1, 2, 3 Φ: παύσεις	διπλασιάζει το μέρος των B ₁ Cl. 1, 2, 3 όπως M, O
66		Toms	M, Φ: εκτελεί το ρυθμικό σχήμα των Tbns. 1, 2, Tbas., Bsn. O: παύσεις	εκτελεί το ρυθμικό σχήμα των Tbns. 1, 2, Tbas., Bsn. όπως M, Φ
66		E ₁ Cl., B ₁ Cl. 1, 3	M, O, Φ: απουσία δυναμικών	<i>mf</i> σε αναλογία με B ₁ Cl. 2
66		Toms	M, O, Φ: απουσία δυναμικών	<i>p</i> σε αναλογία με Tri. (μ. 59)
67		Tbas. 1, 2	M, O, Φ: απουσία δυναμικών	<i>p</i> σε αναλογία με Tbns. 1, 2, 3
67		Bsn.	O: απουσία δυναμικών	<i>p</i> σε αναλογία με Tbns. 1, 2, 3
67-74		Bars. 1, 2	M: παύσεις O: διπλασιάζουν το μέρος των Tbns. 2, 3	παύσεις όπως M
67-74		Althns. 1, 2	M, O: παύσεις Φ: Διπλασιάζουν το μέρος του A. Sax.	παύσεις όπως M, O

67-74		Bsn., Tbn. 1, 2, 3, Tbas. 1, 2, toms	M, O, Φ: απουσία άρθρωσης	stacc. σε αναλογία με μμ. 59-65
72-74		Toms	M, O: συνεχίζουν το ρυθμικό σχήμα των προηγούμενων μέτρων Φ: παύσεις	συνεχίζουν το ρυθμικό σχήμα των προηγούμενων μέτρων όπως M, O
74		Althns. 1, 2	M, O, Φ: απουσία δυναμικών	<i>mf</i> σε αναλογία με Eurh.
74		Bsn.	O: απουσία δυναμικών	<i>mf</i> σε αναλογία με Eurh.
75		Obs.	M, Φ: απουσία δυναμικών O: <i>pp</i>	<i>pp</i> όπως O
75		E _b Cl., B _b Cl. 1	M, O: απουσία δυναμικών Φ: <i>p</i>	<i>pp</i> σε αναλογία με Obs., B _b Cl. 2
75-82		Ob. 2	M, Φ: <i>g5</i> O: <i>c5</i>	<i>g5</i> όπως M, Φ
75-82		B _b Cl. 2(II)	M, Φ: <i>d5(c5)</i> O: διπλασιάζει το μέρος του S. Sax.	<i>d5(c5)</i> όπως M, Φ
75-82		A. Sax.	M: παύσεις O: διπλασιάζει το μέρος του S. Sax.	παύσεις όπως M
75-91		Tbn. 1	M, Φ: παύσεις O: διπλασιάζει το μέρος του Eurh.	παύσεις όπως M, Φ
80		Eurh.	πμ, πο, πφ: λεγκατούρες ανά δύο νότες	λεγκατούρα σε όλο το μέτρο σε αναλογία με Althns. 1, 2
81	vv. 2,3	Crnts. 1, 2	M, O: <i>g4(f4)</i> , <i>a4(g4)</i> Φ: <i>a4(g4)</i> , <i>g4(a4)</i>	<i>g4(f4)</i> , <i>a4(g4)</i> όπως M, O
83		Tbas. 1, 2	M, O: απουσία δυναμικών Φ: <i>pp</i>	<i>p</i> σε αναλογία με Eurh.
83		Bsn.	O: απουσία δυναμικών	<i>p</i> σε αναλογία με Eurh.
83-91		Bsn., Eurh., Tbas. 1, 2	M, O, Φ: απουσία άρθρωσης	stacc. σε αναλογία με μμ. 67-74
83-91		Flug. 1	M: διπλασιάζει το μέρος του Flug. 2 O: διπλασιάζει το μέρος της Crnt. 1 Φ: παύσεις	διπλασιάζει το μέρος της Crnt. 1 όπως O
84-90		E _b Cl.	M, O: διπλασιάζει το μέρος των Fls. 1, 2 Φ: παύσεις	διπλασιάζει το μέρος των Fls. 1, 2 όπως M, O
84-90		B _b Cl. 2	M, O: διπλασιάζει το μέρος του B _b Cl. 1 Φ: παύσεις	διπλασιάζει το μέρος του B _b Cl. 1 όπως M, O
91		Tamb., Toms, Tri., Bsn.	M, O, Φ: απουσία άρθρωσης	acc. σε αναλογία με tutti
91		E _b Hns. 1, 2, 3, Crnts. 1, 2, Eurh. Tbn. 1, Tbas. 1, 2, Bsn.	M, O, Φ: απουσία δυναμικών	<i>f</i> σε αναλογία με tutti
91	v. 2	Fl. 2	M, O, Φ: <i>e6</i> ΠΦ: <i>b_b5</i>	<i>e6</i> όπως M, O, Φ

91		Ob. 2	M, Φ: e5 O: b ₄	e5 όπως M, Φ
91	v. 2	E ₁ Cl.	M, O: c#6 Φ: c#5	c#6 όπως M, O
92		B ₁ Cl. 2	M, O: απουσία άρθρωσης Φ: v. 1-3: acc., v. 4-6: stacc.	v. 1-3: acc., v. 4-6: stacc. όπως Φ
91	v. 3	Flug. 2	M, O: a4(g4) Φ: d5(c5)	A4(g4) όπως M, O
91		E ₁ Hns. 1, 2, 3	M, O: c#5(e4), a4(c3), g4(b ₃) Φ: παύση	c#5(e4), a4(c3), g4(b ₃) όπως M, O
91		Althn. 2	M, O: d5(c5) Φ: f#5(e5)	d5(c5) όπως M, O
91		Tbns. 2, 3	M, O: b ₃ , g ₃ Φ: παύση	b ₃ , g ₃ όπως M, O
91	χρ. 3	Timp.	M, O: όγδοο και παύση ογδού Φ: παύση	όγδοο και παύση ογδού όπως M, O
91	χρ. 3	Toms, Tamb., Tri.	M, O: όγδοο και παύση ογδού Φ: παύση	όγδοο και παύση ογδού όπως M, O
92		Fl. 2	M, O, Φ: f6 ΠΦ: a ₅	f6 όπως M, O, Φ
92		Ob. 2	M, Φ: f5 O: a ₄	f5 όπως M, Φ
92		E ₁ Cl.	M, O: d6 Φ: d5	d6 όπως M, O
92		Flug. 2	M, O: a4(g4) Φ: d5(c5)	a4(g4) όπως M, O
92-97		E ₁ Hns. 1, 2, 3, Althns. 1, 2, Tbns. 1, 2, 3, Tbas. 1, 2, Timp.	M, O: απουσία άρθρωσης Φ: vv. 1-3: acc., vv. 4-6: stacc.	vv. 1-3: acc., vv. 4-6: stacc. όπως Φ
92-121		Bsn.	O: απουσία άρθρωσης	vv. 1-3: acc., vv. 4-6: stacc. σε αναλογία με tutti
92-121		B ₁ Cl. 3	M, O: απουσία άρθρωσης Φ: vv. 1-3: acc., vv. 4-6: stacc.	vv. 1-3: acc., vv. 4-6: stacc. όπως Φ
92-117		Euph.	M, O: απουσία άρθρωσης Φ: vv. 1-3: acc., vv. 4-6: stacc.	vv. 1-3: acc., vv. 4-6: stacc. όπως Φ
92-136		Όλα τα κρουστά	M, O, Φ: απουσία άρθρωσης	vv. 1-3: acc., vv. 4-6: stacc. σε αναλογία με tutti
94		Fls., Obs., E ₁ Cl., B ₁ Cl. 1, Crnts. 1, 2	M, O: απουσία άρθρωσης Φ: vv. 1-3: acc.	vv. 1-3: acc. όπως Φ

94		Althns. 1, 2, Euph., Tbns. 1, 2, 3, Tbas. 1, 2	M, O, Φ : απουσία δυναμικών	<i>ff</i> σε αναλογία με tutti
94-95		Flugs.	M, O: απουσία άρθρωσης Φ: vv. 1-3: acc., vv. 4-6: stacc.	vv. 1-3: acc., vv. 4-6: stacc. όπως Φ
94-97		B $\flat$ Cl. 2 (II)	M, O: διπλασιάζει το μέρος του B $\flat$ Cl. 1 μια οκτάβα χαμηλότερα Φ: 	διπλασιάζει το μέρος του B $\flat$ Cl. 1 μια οκτάβα χαμηλότερα όπως M, O
95		Fls., E $\flat$ Cl., B $\flat$ Cl. 1	M, O: απουσία άρθρωσης ΠΦ: vv. 1-6: stacc. Φ: v. 1: acc., vv. 2-6: stacc.	v. 1: acc., vv. 2-6: stacc. όπως Φ
95		Obs.	M, O: απουσία άρθρωσης Φ: vv. 1-6: stacc.	v. 1: acc., vv. 2-6: stacc. σε αναλογία με Fls.
96		Fls., Obs., E $\flat$ Cl., B $\flat$ Cl. 1, Flugs.	M, O: απουσία άρθρωσης ΠΦ: vv. 1-6: stacc. Φ: vv. 1, 5, 6: acc., vv. 2-4: stacc.	vv. 1, 5, 6: acc., vv. 2-4: stacc. όπως Φ
98	vv. 1-3	Fls., Obs., E $\flat$ Cl.	M, O: απουσία άρθρωσης Φ: acc.	acc. όπως Φ
98		Fls., Obs.	M, O: απουσία δυναμικών Φ: <i>ff</i>	<i>mf</i> σε αναλογία με E $\flat$ cl.
98		Obs. 1, 2, E $\flat$	M, O: <i>sol</i> i	χωρίς <i>sol</i> i γιατί παίζει όλη η μπάντα
98		Bsn.	O: απουσία δυναμικών	<i>p</i> σε αναλογία με Eurh.
98-101		B $\flat$ Cl. 1, 2	M, O: απουσία άρθρωσης Φ: vv. 1-3: acc., vv. 4-6: stacc.	vv. 1-3: acc., vv. 4-6: stacc. όπως Φ
98-101		E $\flat$ hns. 1, 2, 3, Flugs., Althns. 1, 2, Tbns. 1, 2, 3, Tbas. 1, 2, Timp.	M, O: παύσεις Φ: επαναλαμβάνουν τα μμ. 94-97	παύσεις όπως M, O
99		Fls.	M, O: απουσία άρθρωσης ΠΦ: vv. 1-6: stacc. Φ: v. 1: acc., vv. 2-6: stacc.	v. 1: acc., vv. 2-6: stacc. όπως Φ
99		Obs., E $\flat$ Cl.	M, Φ: απουσία άρθρωσης O: v. 1: acc., vv. 2-6: stacc.	v. 1: acc., vv. 2-6: stacc. όπως O
100		Fls.,	M, O: απουσία άρθρωσης ΠΦ: vv. 1-6: stacc. Φ: vv. 1,5,6: acc., vv. 2-4: stacc.	vv. 1, 5, 6: acc., vv. 2-4: stacc. όπως Φ

100		Obs., E _b Cl.	M: απουσία άρθρωσης O: νν. 1, 5, 6: acc., νν. 2-4: stacc. Φ: acc.	νν. 1, 5, 6: acc., νν. 2-4: stacc. όπως O
102		Fls.	M, O: απουσία δυναμικών ΠΦ: <i>ff</i> Φ: <i>f</i>	<i>f</i> όπως Φ
102	v. 1	Fls., Obs.	M, O: απουσία άρθρωσης ΠΦ, Φ: acc.	acc. όπως ΠΦ, Φ
102		Obs.	M, O: απουσία δυναμικών Φ: <i>f</i>	<i>f</i> όπως Φ
102		E _b Cl., B _b Cl. 1, Crnts. 1, 2	M, O: απουσία άρθρωσης Φ: νν. 1, 7: acc., νν. 2-6: stacc.	νν. 1, 7: acc., νν. 2-6: stacc. όπως Φ
102		Tbn. 1	M, O: απουσία δυναμικών Φ: <i>f</i>	<i>mf</i> σε αναλογία με tutti χάλκινων πνευστών
102		Bsn.	O: απουσία δυναμικών	<i>mp</i> σε αναλογία με Eurh.
102-104		B _b Cl. 2 (I)	M, O: διπλασιάζει το μέρος του B _b Cl. 2 (II) μια οκτάβα ψηλότερα Φ: διπλασιάζει το μέρος του B _b Cl. 2 (II)	διπλασιάζει το μέρος του B _b Cl. 2 (II) μια οκτάβα ψηλότερα όπως M, O
102-105		E _b Hns. 1, 2, 3, Flugs., Althns. 1, 2, Tbns. 1, 2, 3, Tbas. 1, 2, Timp.	M, O: απουσία άρθρωσης Φ: νν. 1-3: acc., νν. 4-6: stacc.	νν. 1-3: acc., νν. 4-6: stacc. όπως Φ
102-105		Tri.	M, O: διπλασιάζει το μέρος των Toms Φ: παύσεις	παύσεις όπως Φ
103-105		E _b Cl., B _b Cl. 1, Crnts. 1, 2	M, O: απουσία άρθρωσης Φ: νν. 1, 7: acc., νν. 2-6: stacc.	νν. 1, 7: acc., νν. 2-6: stacc. όπως Φ
104	νν. 2-6	Fls.	M, O: απουσία άρθρωσης ΠΦ, Φ: stacc.	stacc. όπως ΠΦ, Φ
104	νν. 2-6	Obs.	M: απουσία άρθρωσης O, Φ: stacc.	stacc. όπως O, Φ
105		Fl.	M, O, Φ: νν. 1-4: stacc., νν. 5-6: acc. ΠΦ: νν. 1-6: stacc.	νν. 1-4: stacc., νν. 5-6: acc. όπως M, O, Φ
105		Obs.	M, Φ: Nv. 1-4: stacc., Nv. 5-6: acc. O: Nv. 1-6: stacc.	νν. 1-4: stacc., νν. 5-6: acc. όπως M, Φ
106	νν. 1-3	Fls., Obs., E _b Cl., Crnts. 1, 2	M, O: απουσία άρθρωσης Φ: acc.	acc. όπως Φ
106		Bsn.	O: απουσία δυναμικών	<i>f</i> σε αναλογία με tutti
106-109		B _b Cl. 1	M: το B _b Cl. 1(II) διπλασιάζει το μέρος του A. Sax. O: υπάρχει μόνο μία φωνή Φ: υπάρχει η άρθρωση σε αναλογία με τα προηγούμενα μμ.	το B _b Cl. 1(II) διπλασιάζει το μέρος του A. Sax. όπως M
106-109		B _b Cl. 2	M, O: απουσία άρθρωσης Φ: νν. 1-3: acc., νν. 4-6: stacc.	νν. 1-3: acc., νν. 4-6: stacc. όπως Φ

106-109		E _b Hns. 1, 2, 3, Flugs., Althns. 1, 2, Tbn. 1, 2, 3, Tbas. 1, 2, Timp.	M, O: παύσεις Φ: επαναλαμβάνουν τα μμ. 102-105	παύσεις όπως M, O
107		Fls., Obs., E _b Cl.	M, O: απουσία άρθρωσης ΠΦ: νν 1-6: stacc. Φ: N. 1: acc., νν. 2-6: stacc.	ν. 1: acc., νν. 2-6: stacc. όπως Φ
108		Obs., E _b Cl.	M: απουσία άρθρωσης O: νν. 1, 5, 6: acc., νν. 2-4: stacc. Φ: acc.	νν. 1, 5, 6: acc., νν. 2-4: stacc. όπως O
110	νν. 1-3	Fls., Obs., E _b Cl.	M, O: απουσία άρθρωσης Φ: acc.	acc. όπως Φ
110		Fls., Obs.	M, O: απουσία δυναμικών Φ: <i>ff</i>	<i>mf</i> σε αναλογία με E _b Cl.
110		S. Sax., A. Sax.	M, O: απουσία δυναμικών	<i>mf</i> σε αναλογία με E _b Cl.
110		Bsn.	O: απουσία δυναμικών	<i>p</i> σε αναλογία με Eurh.
110-113		B _b Cl. 1	M, Φ: διπλασιάζει το μέρος του B _b Cl. 3(I) O: διπλασιάζει το μέρος των Fls. μια οκτάβα χαμηλότερα	διπλασιάζει το μέρος του B _b Cl. 3(I) όπως M, Φ
110-113		B _b Cl. 1	M, O: απουσία άρθρωσης Φ: νν. 1-3: acc., νν. 4-6: stacc.	νν. 1-3: acc., νν. 4-6: stacc. όπως Φ
110-113		B _b Cl. 2(I)	M, O: διπλασιάζει το μέρος των Obs. Φ: διπλασιάζει το μέρος του B _b Cl. 2(II)	διπλασιάζει το μέρος των Obs. όπως M, O
110-111		Flugs.	M, O: απουσία άρθρωσης Φ: νν. 1-3: acc., νν. 4-6: stacc.	νν. 1-3: acc., νν. 4-6: stacc. όπως Φ
110-117		E _b Hns. 1, 2, 3, Althns. 1, 2, Tbn. 1, 2, 3, Tbas. 1, 2, Timp.	M, O: απουσία άρθρωσης Φ: νν. 1-3: acc., νν. 4-6: stacc.	νν. 1-3: acc., νν. 4-6: stacc. όπως Φ
110-113		Tri.	M, Φ: παύσεις O: διπλασιάζει το μέρος των Toms	παύσεις όπως M, Φ
110		Obs., E _b Cl.	M, O, Φ: soli	
111		Fls., Obs., E _b Cl.	M, O: απουσία άρθρωσης ΠΦ: όγδοα 1-6: stacc. Φ: ν. 1: acc., νν. 2-6: stacc.	ν. 1: acc., νν. 2-6: stacc. όπως Φ
112		Fls., Obs., E _b Cl.	M, O: απουσία άρθρωσης ΠΦ: νν. 1-6: stacc. Φ: ν. 1: acc., νν. 2-6: stacc.	ν. 1: acc., νν. 2-6: stacc. όπως Φ
114		Fls.	M, O: απουσία δυναμικών ΠΦ: <i>ff</i> Φ: <i>f</i>	<i>f</i> όπως Φ

114	v. 1	Fls., Obs.	M, O: stacc. ΠΦ, Φ: acc.	acc. όπως ΠΦ, Φ
114		Crnts. 1, 2, Flugs. 1, 2, Tbn. 1, Tbas. 1, 2	M, O: απουσία δυναμικών Φ: <i>f</i>	<i>mf</i> σε αναλογία με tutti χάλκινων πνευστών
114		Tamb., Toms	M, O, Φ: απουσία δυναμικών	<i>mf</i> σε αναλογία με Tamb., Toms, (μ. 102)
114		Bsn.	O: απουσία δυναμικών	<i>mf</i> σε αναλογία με Eurh.
114, 116	vv. 4-6	E _b Hns. 1, 2, 3	M, O, Φ: E _b Hn. 1: a ₄ (c ₄), E _b Hn. 2: e ₄ (g ₃), E _b Hn. 3: c ₄ (e ₃)	E _b Hn. 1: g ₄ (b ₃), E _b Hn. 2: f ₄ (a ₃), E _b Hn. 3: d ₄ (f ₃) σε αναλογία με την αρμονία (B diminished)
114-117		E _b Cl., B _b Cl. 1, Crnts. 1, 2	M, O: απουσία άρθρωσης Φ: vv. 2-5: stacc.	vv. 2-5: stacc. όπως πφ
115	vv. 4-6	E _b Hns. 2, 3	M, O, Φ: E _b Hn. 2: f ₄ (a ₃), E _b Hn. 3: d ₄ (f ₃)	E _b Hn. 2: e ₄ (g ₃), E _b Hn. 3: c ₄ (e ₃) σε αναλογία με την αρμονία (C minor)
116	vv. 2-6	Fls., Obs.	M, Φ: απουσία άρθρωσης ΠΦ, Φ: stacc.	stacc. όπως ΠΦ, Φ
117		Fls.	M, O, Φ: vv. 1-4: stacc., vv. 5-6: acc. ΠΦ: vv. 1-6: stacc.	vv. 1-4: stacc., vv. 5-6: acc. όπως M, O, Φ
117		Obs.	M, Φ: vv. 1-4: stacc., vv. 5-6: acc. O: vv. 1-6: stacc.	vv. 1-4: stacc., vv. 5-6: acc. όπως M, Φ
117		B _b Cl. 2(II)	M, Φ: g ₅ (f ₅), g ₅ (f ₅), f ₅ (e ₅), f ₅ (e ₅) O: b ₄ (a ₄), b ₄ (a ₄), a ₄ (g ₄), a ₄ (g ₄)	g ₅ (f ₅), g ₅ (f ₅), f ₅ (e ₅), f ₅ (e ₅) όπως M, Φ
118		Fls.	M, O: απουσία δυναμικών ΠΦ: <i>p</i> Φ: <i>f</i>	<i>f</i> όπως Φ
118		Bsn.	O: απουσία δυναμικών	<i>p</i> σε αναλογία με Eurh.
118-121		B _b Cl. 1(II)	M, Φ: διπλασιάζει το μέρος του B _b Cl. 1(I) O: διπλασιάζει το μέρος των Fls.	διπλασιάζει το μέρος του B _b Cl. 1(I) όπως M, Φ
118-121		B _b Cl. 2	M, O: απουσία άρθρωσης Φ: acc. στην τελευταία νότα κάθε μέτρου	απουσία άρθρωσης όπως M, O
118-121		E _b Hn. 1	M, Φ: παύσεις O: διπλασιάζει το μέρος του A. Sax. από e ₄	παύσεις όπως M, Φ
118-121		Eurh.	M: παύσεις O, Φ: διπλασιάζει το μέρος του Bsn.	διπλασιάζει το μέρος του Bsn. όπως O, Φ
121		B _b Cl. 3, A. Sax., Eurh.	M, O, Φ: απουσία δυναμικών	<i>pp</i> σε αναλογία με Fls., Obs., E _b Cl., B _b Cl. 1, 2, Toms
121		Bsn.	O: απουσία δυναμικών	<i>pp</i> σε αναλογία με Eurh.
122		B _b Cl. 3, A. Sax., E _b Hns. 1, 2, 3	M, O: απουσία δυναμικών Φ: <i>p</i>	<i>mf</i> σε αναλογία με B _b Cl. 2, Bars 1, 2, Althns. 1, 2
122-129		Crnts. 1, 2	M, Φ: παύσεις O: διπλασιάζει το μέρος των Flugs. από g ₄	παύσεις όπως M, Φ
122-132		B _b Cl. 2	M, O: απουσία άρθρωσης Φ: acc.	acc. όπως Φ

122-131		B $\flat$ Cl. 3, E $\flat$ Hns. 1, 2, 3, Alt. Hns. 1, 2	 <p>M, O:</p> <p>Φ:</p>	 <p>όπως M, O</p>
122-131		Tbns. 1, 2, 3	M, O: διπλασιάζουν το μέρος του Eurh. Φ: παύσεις	διπλασιάζουν το μέρος του Eurh. όπως M, O
123		Flugs.	M, O: απουσία άρθρωσης Φ: stacc.	stacc. όπως Φ
124		Timp.	M: απουσία δυναμικών Φ: <i>p</i>	<i>mp</i> σε αναλογία με Tmp, Toms
124		Fls. 1, 2	M, O: απουσία δυναμικών Φ: <i>p</i>	<i>mf</i> σε αναλογία με Obs., E $\flat$ Cl., B $\flat$ Cl. 1
124-125		Bsn., Flugs. 1, 2, Timp.	M, O, Φ: απουσία δυναμικών	<i>mf, crescendo, decrescendo</i> σε αναλογία με Eurh
124-136		Fl. 2	M, O: διπλασιάζει το μέρος του B $\flat$ Cl. 3 δύο οκτάβες ψηλότερα Φ: διπλασιάζει το μέρος του Fl. 1	διπλασιάζει το μέρος του Fl. 1 όπως Φ
124-136		Obs., E $\flat$ Cl.	M, O: απουσία άρθρωσης Φ: stacc.	stacc. όπως Φ
124-125		Fls.	M, O, Φ: απουσία δυναμικών ΠΦ: <i>crescendo</i> και <i>diminuendo</i>	απουσία δυναμικών όπως M, O, Φ
124-125		B $\flat$ Cl. 2 (II)	M, Φ: διπλασιάζει το μέρος του B $\flat$ Cl. 2 (I) O: διπλασιάζει το μέρος του B $\flat$ Cl. 1 (II)	διπλασιάζει το μέρος του B $\flat$ Cl. 2 (I) όπως M, Φ
126-127		Tbns. 1	M, Φ: παύσεις O:	παύσεις όπως M, Φ
127		Flugs.	M, O: απουσία άρθρωσης Φ: stacc.	stacc. όπως Φ
128-129		Fls.	M, O, Φ: απουσία δυναμικών ΠΦ: <i>crescendo</i> και <i>diminuendo</i>	απουσία δυναμικών όπως M, O, Φ
128-129		Bsn., Flugs. 1, 2, Timp.	M, O, Φ: απουσία δυναμικών	<i>mf, crescendo, decrescendo</i> σε αναλογία με Eurh
128-129		B $\flat$ Cl. 2	M, Φ: διπλασιάζει το μέρος του B $\flat$ Cl. 2 (I) O: διπλασιάζει το μέρος του B $\flat$ Cl. 1 (II)	διπλασιάζει το μέρος του B $\flat$ Cl. 2 (I) όπως M, Φ
130		Bars. 1, 2	M: απουσία δυναμικών O: <i>f</i>	απουσία δυναμικών όπως M
130-133		B $\flat$ Cl. 2(II)	M, Φ: το B $\flat$ Cl. 2(II) διπλασιάζει το μέρος του B $\flat$ Cl. 2(I) O: το B $\flat$ Cl. 2(II) διπλασιάζει το μέρος του B $\flat$ Cl. 3	το B $\flat$ Cl. 2(II) διπλασιάζει το μέρος του B $\flat$ Cl. 2(I) όπως M, Φ
132		Flugs. 1, 2	M, O, Φ: απουσία άρθρωσης	vv. 1-6: acc., vv. 7-9: stacc. σε αναλογία με tutti χάλκινων πνευστών
132		Bsn.	O: απουσία δυναμικών	<i>f</i> σε αναλογία με Eurh

132-135		Timp.	M, O: απουσία άρθρωσης Φ: vv. 1-3: acc., vv. 4-6: stacc.	vv. 1-3: acc., vv. 4-6: stacc. όπως Φ
132		Flugs. 1, 2, Timp., Tamb., Toms	M, O: απουσία δυναμικών Φ: Flugs. 1, 2: <i>f</i> , Timp., Tamb., Toms: <i>mp</i>	<i>mf</i> σε αναλογία με E _b Hns. 1, 2, 3
133		B _b Cl. 1	M, Φ: απουσία άρθρωσης O: stacc.	stacc. όπως O
133		B _b Cl. 3	M, O: απουσία άρθρωσης Φ: vv. 1-6: acc., vv. 7-9: stacc.	vv. 1-6: acc., vv. 7-9: stacc. όπως Φ
133		Timp.	M, O, Φ: tremolo	χωρίς tremolo σε αναλογία με μμ. 123, 135, 136
134		B _b Cl. 2(I)	M: c5(b _b 4) O, Φ: g5(f5)	g5(f5) όπως O, Φ
135		B _b Cl. 1,2	M, Φ: απουσία άρθρωσης O: stacc.	stacc. όπως O
136-139		A. Sax.	M: παύσεις Φ: διπλασιάζει το μέρος των Crnts.	παύσεις όπως M
136-139		Crnt. 1	M, O: απουσία άρθρωσης Φ: stacc.	stacc. όπως Φ
136-139		Althn. 1	M: απουσία άρθρωσης O, Φ: stacc.	stacc. όπως O, Φ
137-139		Tbns. 1,2,3	M, O: παύσεις Φ: επαναλαμβάνει το μ. 136	παύσεις όπως M, O
137-139		Timp.	M: παύσεις Φ: επαναλαμβάνει το μ. 136	παύσεις όπως O
138		Flugs. 1, 2	M, O: παύσεις Φ: επαναλαμβάνει το μ. 136	παύσεις όπως M, O
140		Fls.	M, O, Φ: απουσία δυναμικών ΠΦ: <i>p</i>	<i>p</i> όπως ΠΦ
140		Bsn.	O: απουσία δυναμικών	<i>p</i> σε αναλογία με tutti
140-141		Flugs. 1, 2	M, O: Flug. 1: a4(g4), Flug. 2: e _b 4(d _b 4) Φ: παύσεις	Flug. 1: a4(g4), Flug. 2: e _b 4(d _b 4) όπως M, O
140-142		B _b Cl. 2(II)	M, Φ: διπλασιάζει το το B _b Cl. 2(I) O: διπλασιάζει το το B _b Cl. 3(I)	διπλασιάζει το το B _b Cl. 3(I) όπως M, Φ
140-143		Althn. 2	M, O: διπλασιάζει το μέρος του Bar. 2 μία οκτάβα ψηλότερα Φ: διπλασιάζει το μέρος του Althn. 1	διπλασιάζει το μέρος του Bar. 2 μία οκτάβα ψηλότερα όπως M, O
142		Fls.	M, O, Φ: απουσία δυναμικών ΠΦ: <i>f</i>	απουσία δυναμικών όπως M, O, Φ
142		Obs.	M: g _b 4, f4 Φ: g _b 5, f5	g _b 4, f4 όπως M
142,143	N. 1	B _b Cl. 2, 3, S. Sax., Crnt. 2, Flugel. 1	M, O, Φ: a4(g4)	a _b 4(g _b 4) σε αναλογία με την αρμονία (B _b Major) Η νότα είναι αποτζιατούρα
143		Obs.	M: <i>pp</i> Φ: απουσία δυναμικών	απουσία δυναμικών όπως Φ

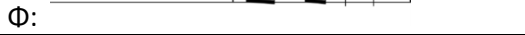
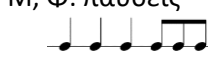
143		Tbns. 2, 3	M, O: απουσία δυναμικών Φ: <i>pp</i>	απουσία δυναμικών όπως M, O
143		Fls., Obs., E $\flat$ Cl., B $\flat$ Cl. 1, 2, 3, Crnts. 1, 2, Althns. 1,2	M, O: απουσία δυναμικών, Φ: <i>p</i>	απουσία δυναμικών όπως M, O
146		Tbas. 1, 2	M, O, Φ: απουσία δυναμικών	<i>p</i> σε αναλογία με Fls., Toms
146		Althns. 1, 2	M, O: απουσία δυναμικών Φ: <i>pp</i>	<i>p</i> σε αναλογία με Fls., Toms
146		Bsn.	O: απουσία δυναμικών	<i>p</i> σε αναλογία με Alhns. 1, 2
146-161		B $\flat$ Cl. 1	M, Φ: παύσεις O: διπλασιάζει το μέρος του Ob.	παύσεις όπως M, Φ
146-161		Euph.	M, Φ: διπλασιάζει το μέρος της Tba. 1 O: διπλασιάζει το μέρος του Bsn.	διπλασιάζει το μέρος της Tba. 1 όπως M, Φ
146-161		Toms	M, O, Φ: απουσία άρθρωσης	<i>stacc.</i> σε αναλογία με Bsn., Althns. 1, 2
146-169		Althns. 1, 2	M: απουσία άρθρωσης O, Φ: <i>stacc.</i>	<i>stacc.</i> όπως O, Φ
146-169		Tbns. 1, 2, 3	M, Φ: παύσεις O: διπλασιάζουν το μέρος του Euph. από b $\flat$ 2	παύσεις όπως M, Φ
147		E $\flat$ Hn. 1	M, O, Φ: απουσία δυναμικών	<i>p</i> σε αναλογία με Fls., Toms
147		E $\flat$ Hn. 1	M, O, Φ: <i>solo</i>	χωρίς <i>solo</i> γιατί παίζουν και άλλα όργανα
147-154		E $\flat$ Hn. 1	M: διπλασιάζει το μέρος του Fl. 2 μία οκτάβα χαμηλότερα O, Φ: παύσεις	διπλασιάζει το μέρος του Fl. 2 μία οκτάβα χαμηλότερα όπως M
149-154		Fls.	M, O: f6, f5 ΠΦ, Φ: παύσεις	f6, f5 όπως M, O
154-162		E $\flat$ Hn. 1, 2	M, O, Φ: E $\flat$ Hn. 1: d5(f4), E $\flat$ Hn. 2: παύσεις	E $\flat$ Hn. 1: παύσεις, E $\flat$ Hn. 2: d5(f4)
154-161		E $\flat$ Cl.	M, O: παύσεις Φ: διπλασιάζουν το μέρος του Fl. 2	διπλασιάζουν το μέρος του Fl. 1
154-161		B $\flat$ Cl. 1	M, O, Φ: παύσεις	διπλασιάζουν το μέρος του Fl. 2
155-161		E $\flat$ Hns. 2, 3	M, Φ: παύσεις O: διπλασιάζουν το μέρος του E $\flat$ Hn. 1 μία οκτάβα χαμηλότερα	παύσεις όπως M, Φ
160		E $\flat$ Cl., B $\flat$ Cl. 1, Bsn., E $\flat$ Hn 2, Althns. 1, 2, Euph., Tbas. 1, Toms	M, O, Φ: απουσία δυναμικών	σε αναλογία με Obs. 1,2 ένα επίπεδο πιο χαμηλά
162		Fls. 1, 2, Obs. 1, 2,	M, O, Φ: απουσία δυναμικών	<i>p</i> σε αναλογία με Bsn.

		E _b Cl., B _b Cl. 1		
162		Tamb.	M, O, Φ: απουσία δυναμικών	<i>p</i> σε αναλογία με Toms
162		Crnts. 1, 2	M, O, Φ: <i>solo</i>	χωρίς <i>solo</i> γιατί παίζει όλη η μπάντα
162		Tbas. 1, 2	M, O, Φ: απουσία άρθρωσης	stacc. σε αναλογία με Eurh.
162		Bsn.	O: απουσία δυναμικών	<i>mf</i> σε αναλογία με Eurh.
162-169		B _b Cl. 3	M, O: παύσεις Φ: διπλασιάζει το μέρος της Crnt.	παύσεις όπως M, O
162-169		Eurh.	M, O: απουσία άρθρωσης Φ: stacc.	stacc. όπως Φ
162-169		Toms, Tamb.	M, O, Φ: απουσία άρθρωσης	stacc. σε αναλογία με Eurh.
163		E _b Cl., B _b Cl. 1	M: απουσία άρθρωσης O, Φ: stacc.	stacc. όπως O, Φ
162-169		B _b Cl. 2	M, Φ: παύσεις O: διπλασιάζει το μέρος του B _b Cl. 1	παύσεις όπως M, Φ
165		Obs., E _b Cl., B _b Cl. 1	M: απουσία άρθρωσης O, Φ: stacc.	stacc. όπως O, Φ
166-169		Althns. 1, 2, Eurh.	M, O, Φ: απουσία άρθρωσης	stacc. σε αναλογία με Bsn.
167		Obs.	M: απουσία άρθρωσης Φ: stacc.	stacc. όπως Φ
167		E _b Cl., B _b Cl. 1	M: απουσία άρθρωσης Π, Φ: stacc.	stacc. όπως O, Φ
169		Obs.	M, O: απουσία άρθρωσης Φ: stacc.	stacc. όπως Φ
169		E _b Cl., B _b Cl. 1	M: απουσία άρθρωσης O, Φ: stacc.	stacc. όπως O, Φ
170, 172		Bsn.	O: απουσία άρθρωσης και δυναμικών	<i>f</i> σε αναλογία με tutti
170, 172		Bsn.	O: απουσία άρθρωσης και δυναμικών	<i>decrescendo</i> σε αναλογία με tutti
174		Bsn.	O: απουσία άρθρωσης και δυναμικών	<i>pp</i> σε αναλογία με tutti
174		B _b Cl. 3, A. Sax., E _b Hn. 1, 2, 3, Bars. 1, 2, Althns. 1, 2, Eurh, Tbns. 2, 3	M, O: απουσία δυναμικών Φ: <i>p</i>	<i>pp</i> σε αναλογία με B _b Cl. 1, 2, Tbn. 1, Tbas.
174-180		Fls.	M, O: παύσεις ΠΦ, Φ: διπλασιάζουν το μέρος των Bars. μία οκτάβα ψηλότερα	παύσεις όπως M, O
174-180		E _b Cl.	M, O: παύσεις Φ: διπλασιάζει το μέρος του A. Sax. μία οκτάβα ψηλότερα	παύσεις όπως M, O
174-180		B _b Cl. 1	M, Φ: διπλασιάζει το μέρος του B _b Cl. 3 μία οκτάβα ψηλότερα O: παύσεις	διπλασιάζει το μέρος του B _b Cl. 3 μία οκτάβα ψηλότερα όπως M, Φ

180		B $\flat$ Cl. 3 (II)	M, Φ : f $\sharp$ 4(e4) O: d4(c4)	f $\sharp$ 4(e4) όπως M, Φ
181		B $\flat$ Cl. 2, 3	M, O: απουσία δυναμικών Φ : <i>f</i>	<i>mf</i> σε αναλογία με Tbn. 1,2,3, Tbas. 1, 2
181		E $\flat$ Hns. 1, 2, 3, Bars. 1, 2	M, Φ : απουσία δυναμικών Φ : <i>p</i>	<i>mf</i> σε αναλογία με Tbn. 1,2,3, Tbas. 1, 2
181		Bsn.	O: απουσία δυναμικών	<i>f</i> σε αναλογία με Euph.
181-184	vv. 5-7	Fls.	M, O: stacc. Φ : acc.	stacc. όπως M, O
181-184		Crnts. 1, 2	M, O: διπλασιάζουν το μέρος των Obs. Φ : παύσεις	διπλασιάζουν το μέρος των Obs. όπως M, O
181-186		Obs., E $\flat$ Cl., B $\flat$ Cl. 1	M, O: απουσία άρθρωσης Φ : stacc.	stacc. όπως Φ
181-192		B $\flat$ Cl. 2	M, O: απουσία άρθρωσης Φ : vv. 1-3: acc., vv. 4-6: stacc.	vv. 1-3: acc., vv. 4-6: stacc. όπως Φ
181-202		B $\flat$ Cl. 3, Tbn. 1	M, O: απουσία άρθρωσης Φ : vv. 1-3: acc., vv. 4-6: stacc.	vv. 1-3: acc., vv. 4-6: stacc. όπως Φ
181-202		Toms, Tamb.	M, O, Φ : απουσία άρθρωσης	vv. 1-3: acc., vv. 4-6: stacc. σε αναλογία με Tbn. 1
181-184		Tbn. 2	M, Φ : διπλασιάζει το μέρος του Tbn. 3 O: διπλασιάζει το μέρος του Tbn. 1	διπλασιάζει το μέρος του Tbn. 3 όπως M, Φ
181-206		Tbas. 1, 2	M, O: απουσία άρθρωσης Φ : vv. 1-3: acc., vv. 4-6: stacc.	vv. 1-3: acc., vv. 4-6: stacc. όπως Φ
185-186		E $\flat$ Hn. 1	M, O: απουσία άρθρωσης Φ : vv. 1-3: acc., vv. 4-6: stacc.	vv. 1-3: acc., vv. 4-6: stacc. όπως Φ
185	Nv. 1-3	E $\flat$ Hn. 2	M, Φ : a4(c4) O: d4(f3)	a4(c4) όπως M, Φ
185-186		Crnts. 1, 2	M, O: απουσία άρθρωσης Φ : stacc.	stacc. όπως Φ
185-186		Althns. 1, 2	M, O: διπλασιάζουν το μέρος του E $\flat$ Hn. 1 Φ : διπλασιάζουν το μέρος του S. Sax.	διπλασιάζουν το μέρος του E $\flat$ Hn. 1 όπως M, O
185-206		Euph.	M, O: απουσία άρθρωσης Φ : vv. 1-3: acc., vv. 4-6: stacc.	vv. 1-3: acc., vv. 4-6: stacc. όπως Φ
187		Timp.	M: απουσία δυναμικών Φ : <i>p</i>	<i>mf</i> σε αναλογία με Tamp., Toms
187		Tbn. 1, 2, 3	M, O: απουσία δυναμικών Φ : <i>ff</i>	<i>f</i> σε αναλογία με tutti
187-190		Ob. 2	M: f4 Φ : f5	f4 όπως M
187-190		B $\flat$ Cl. 1	M, O: g4(f4) Φ : g5(f5)	g4(f4) όπως M, O
187-190		Tbn. 3	M, Φ : διπλασιάζει το μέρος του Tbn. 2 O: διπλασιάζει το μέρος των Tbas.	διπλασιάζει το μέρος του Tbn. 2 όπως M, O
191		Brass tutti, Bsn.	M, O, Φ : απουσία δυναμικών	<i>f</i> σε αναλογία με tutti
193		Bsn, Brass tutti, Percussion	M, O: απουσία δυναμικών Φ : <i>ff</i>	<i>ff</i> όπως Φ

193		B $\flat$ Cl. 3	M, O, Φ: απουσία δυναμικών	<i>ff</i> σε αναλογία με tutti ξύλινων πνευστών
187-202		Timp.	M: απουσία άρθρωσης Φ: vv. 1-3: acc., vv. 4-6: stacc.	vv. 1-3: acc., vv. 4-6: stacc. όπως Φ
191-194		Obs.	M: απουσία άρθρωσης Φ: stacc.	stacc. όπως Φ
191-192		Crnts. 1, 2	M, O: απουσία άρθρωσης Φ: stacc.	stacc. όπως Φ
191-192		Althns. 1, 2	M, O: Φ: 	 όπως M, O
191-194		E $\flat$ Cl., B $\flat$ Cl. 1	M, O: απουσία άρθρωσης Φ: stacc.	stacc. όπως Φ
191-196		Flug. 2	M, O: διπλασιάζει το μέρος του Althn. 1 Φ: διπλασιάζει το μέρος του Flug. 1	διπλασιάζει το μέρος του Althn. 1 όπως M, O
191-206		E $\flat$ Hns. 1, 2, 3	M: απουσία άρθρωσης Φ: vv. 1-3: acc., vv. 4-6: stacc.	vv. 1-3: acc., vv. 4-6: stacc. όπως Φ
191-202		Tbns. 2, 3	M: απουσία άρθρωσης Φ: vv. 1-3: acc., vv. 4-6: stacc.	vv. 1-3: acc., vv. 4-6: stacc. όπως Φ
191-202		Tamb.	M, O: διπλασιάζει το μέρος των Toms Φ:	διπλασιάζει το μέρος των Toms όπως M, O
193-194		Fl. 2	M, O: Διπλασιάζει το μέρος του E $\flat$ Hns. 1 μια οκτάβα ψηλότερα Φ: διπλασιάζει το μέρος του Fl. 1	διπλασιάζει το μέρος του Fl. 1 όπως Φ
193-194	Nv. 7-9	Fls. 1, 2	M, O, Φ: acc.	stacc. σε αναλογία με tutti
193-194		B $\flat$ Cl. 1	M, O: απουσία άρθρωσης Φ: stacc.	stacc. όπως Φ
193-194		Crnts. 1,2	M, O: απουσία άρθρωσης Φ: vv. 1-3: acc., vv. 4-6: stacc.	vv. 1-3: acc., vv. 4-6: stacc. όπως Φ
193-202		Althns. 1,2	M, O: απουσία άρθρωσης Φ: vv. 1-3: acc., vv. 4-6: stacc.	vv. 1-3: acc., vv. 4-6: stacc. όπως Φ
195	Nv. 1-6	Fls.	M, O: απουσία άρθρωσης ΠΦ, Φ: acc.	acc. όπως ΠΦ, Φ
195	Nv. 1-6	Obs., E $\flat$ Cl., B $\flat$ Cl. 1, Crnts. 1,2	M, O: απουσία άρθρωσης Φ: acc.	acc. όπως Φ
195-198		B $\flat$ Cl. 2 (I)	M: διπλασιάζει το μέρος του B $\flat$ Cl. 1 μία οκτάβα χαμηλότερα O, Φ: διπλασιάζει το μέρος του B $\flat$ Cl. 2 (II)	διπλασιάζει το μέρος του B $\flat$ cl. 1 μία οκτάβα χαμηλότερα όπως M
199-202		B $\flat$ Cl. 2 (I)	M: διπλασιάζει το B $\flat$ Cl. 3(I) O, Φ: διπλασιάζει το B $\flat$ Cl. 1	διπλασιάζει το B $\flat$ cl. 3(I) όπως M

196	Nv. 1-6	Obs., E $\flat$ Cl., B $\flat$ Cl. 1	M, O: απουσία άρθρωσης Φ: stacc.	stacc. όπως Φ
197	Nv. 2-4	Obs., E $\flat$ Cl.	M, O: απουσία άρθρωσης Φ: stacc.	stacc. όπως Φ
197-198		B $\flat$ Cl. 1	M, O: Φ: 	όπως M, O
199-201	N. 1	Fls.	M, O, Φ: acc. ΠΦ: απουσία άρθρωσης	acc. όπως M, O, Φ
199-201	Nv. 2-4	Obs., E $\flat$ Cl., B $\flat$ Cl. 1	M, O: απουσία άρθρωσης Φ: stacc.	stacc. όπως Φ
202	Nv. 2-5	Fls.	M, O, Φ: acc. ΠΦ: απουσία άρθρωσης	
203		Fls.	M, O: απουσία δυναμικών ΠΦ: <i>p</i> Φ: <i>f</i>	<i>f</i> όπως Φ
203		Obs., E $\flat$ Cl., B $\flat$ Cl. 1	M, O: απουσία δυναμικών Φ: <i>mf</i>	<i>f</i> σε αναλογία με Fls.
203		Bsn.	O: απουσία δυναμικών	<i>p</i> σε αναλογία με Eurh.
203-206		B $\flat$ Cl. 1(I)	M, O: διπλασιάζει το μέρος των Fls. 1, 2 Φ: διπλασιάζει το μέρος του B $\flat$ Cl. 1(II)	διπλασιάζει το μέρος των Fls. 1, 2 όπως M, O
203-206		B $\flat$ Cl. 2(I)	M, Φ: διπλασιάζει το μέρος του B $\flat$ cl. 2(II) O: διπλασιάζει το μέρος του B $\flat$ cl. 1(II)	διπλασιάζει το μέρος του B $\flat$ cl. 2(II) όπως M, Φ
203-206		B $\flat$ Cl. 3	M, O: διπλασιάζει το μέρος του B $\flat$ Cl. 2 Φ: διπλασιάζει το μέρος των Bars. 1, 2	διπλασιάζει το μέρος του B $\flat$ Cl. 2 όπως M, O
203-206		Althns. 1, 2, Tbns. 1, 2, 3	M, O: διπλασιάζουν το μέρος των Bars. 1, 2 μια οκτάβα ψηλότερα Φ: παύσεις	διπλασιάζουν το μέρος των Bars. 1, 2 μια οκτάβα ψηλότερα όπως M, O
203-206		Crnts. 1, 2	M, O: διπλασιάζουν το μέρος των Flugs. 1, 2 Φ: παύσεις	διπλασιάζουν το μέρος των Flugs. 1, 2 όπως M, O
203-206		Toms, Tamb.	M, Φ: παύσεις O:	παύσεις όπως M, Φ
204		Obs., E $\flat$ Cl., B $\flat$ Cl. 1	M, O: απουσία δυναμικών Φ: <i>p</i>	<i>mf</i> σε αναλογία με Fls.
204		Fls.	M, O: απουσία δυναμικών, ΠΦ: <i>mp</i> Φ: <i>mf</i>	<i>mf</i> όπως Φ
205		E $\flat$ Cl., B $\flat$ Cl. 1	M, O: απουσία δυναμικών Φ: <i>pp</i>	<i>p</i> σε αναλογία με Fls.
207		Fls.	M, O, ΠΦ: απουσία δυναμικών Φ: <i>ff</i>	<i>f</i> σε αναλογία με Obs.
207-218		E $\flat$ Cl.	M, O: μία φωνή: d6(f6) Φ: πρώτο μέρος: d6(f6), δεύτερη φωνή: d5(f5)	μία φωνή: d6(f6) όπως M, O
207-217		B $\flat$ Cl. 1	M, O: μία φωνή: g5(f5)	μία φωνή: d6(f6) όπως M, O

			Φ: πρώτο μέρος: g6(f6), δεύτερη φωνή: g5(f5)	
207-217		Fls. 1,2, E♭ Cl., B♭ Cl. 1, 2, 3	Μ, Ο, Φ: flutterzunge σε κάθε νότα χωριστά	συνεχόμενα δέκατα έκτα αντί για flutterzunge γιατί τα flutterzunge δεν παιζόταν έτσι όπως ήταν γραμμένα χωρίς συζεύξεις
208		Tbas.	Μ, Ο: απουσία δυναμικών Φ: <i>ff</i>	<i>f</i> σε αναλογία με tutti
208-218		Timp.	Μ, Φ: παίζει τονική και δεσπόζουσα	παίζει μόνο την τονική για να εκτελέσει το τρέμολο
209		Bsn.	Ο: απουσία δυναμικών	<i>f</i> σε αναλογία με Eurh.
209-218		E♭ Hns. 1, 2, 3	Μ, Ο: απουσία άρθρωσης Φ: acc.	acc. όπως Φ
216-217		tutti	Μ, Ο, Φ: απουσία δυναμικών	<i>crescendo</i> για να οδηγήσει σε κλείσιμο
216-218		Crnts. 1, 2	 <p>Μ: Ο, Φ:</p>	 <p>όπως Ο, Φ</p>
216-218		Althns. 1, 2	 <p>Μ, Ο: Φ:</p>	 <p>όπως Μ, Ο</p>
218		Tbns. 3	Μ, Ο: <i>f3</i> Φ: <i>a3</i>	<i>f3</i> όπως Μ, Ο

Βιβλιογραφία

Αναστασίου, Χριστίνα. «Βιογραφία και θεματικός κατάλογος των έργων του Μαργαρίτη Καστέλλη». Διπλωματική εργασία, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, 2002.

Βρανούσης, Λέανδρος. «Μαργαρίτης Καστέλλης (Ένας Κρυστάλλης στον τομέα της Νεοελληνικής μουσικής).», *Ηπειρώτικη Εστία*, Σεπτέμβριος – Οκτώβριος, 1972, 633-635.

Ζερβόπουλος, Κώστας. «Οι μελοποιήσεις του Σολωμικού Ύμνου εις την Ελευθεριάν' από τον Ν. Χ. Μάντζαρο και η καθιέρωση του ελληνικού Εθνικού Ύμνου», *Μουσικός Ελληνομνήμων*, Εργαστήριο Ελληνικής Μουσικής, τεύχος 21-22, Μάιος – Δεκέμβριος 2015, 28-38.

Καλογερόπουλος, Τάκης. «Καστέλλης Μαργαρίτης», *Το λεξικό της ελληνικής μουσικής*, τόμος 3. Αθήνα: Εκδόσεις Γιαλλέλη, 1998, 102-103.

Καλογερόπουλος, Τάκης. «Σωζόπουλος Βασίλης», *Το λεξικό της ελληνικής μουσικής*, τόμος 5. Αθήνα: Εκδόσεις Γιαλλέλη, 1998, 685-686.

Κοντοστέλιος, Εμμανουήλ, «Η Εκκλησιαστική Περιφέρεια Χρυσούπολης (Νέστου) κατά τη Βυζαντινή και Οθωμανική Περίοδο και ο Ελληνισμός της». Διπλωματική εργασία, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, 2012.

Τσαπανίδου, Αναστασία. «Έργα Νεοελλήνων Συνθετών στο Ρεπερτόριο της Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης». Πτυχιακή εργασία, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας, 2017.

Blatter, Alfred. *Instrumentation/Orchestration*. Boston, MA: Schirmer, Cengage Learning, 1997.

Hauge, Peter & Foltmann, Niels Bo. *Carl Nielsen Orchestral Works 2*. Copenhagen: Edition Wilhelm Hansen, 2004.

Klimenko, Anna E. "Music for Wind Instruments Ensemble in Russia at the End of XVIII and in the 1-st Third of XIX Century (on the Example of A. Alyabjev's Oeuvre)", *Journal of Siberian Federal University. Humanities & Social Sciences* 9, 2014, 1599-1605.

«Δημοτική Φιλαρμονική Καλλιθέας (Αττικής) – «Σταυραητός» - Μ. Καστέλλη», <https://www.youtube.com/watch?v=l7R-hazJFb8>, πρόσβαση 22 Μαρτίου, 2020.

Εθνική Βιβλιοθήκη. Αρχείο, <https://www.nlg.gr/collection/efimerides/>, πρόσβαση 23 Ιουνίου, 2020.

Ε.Ρ.Τ. αρχείο, <https://www.ert.gr/arxeio-afierwmata/episimi-enarxi-tis-ellinikis-tileorasis-23-fevroyariou-1966/>, πρόσβαση 22 Ιουνίου, 2020.

«Φ. Ε. Μάντζαρος, Σταυραητός – Μαργ. Καστέλλη»,
<https://www.youtube.com/watch?v=A21QhtobUVw>, πρόσβαση 22 Μαρτίου, 2020.

Corfuwall. «Events», <https://corfuwall.gr/event/fek-14-11-15.html>, πρόσβαση 22 Μαρτίου, 2020.

Chicagomanualofstyle. “The Chicago Manual of Style: Citation guide”,
https://www.chicagomanualofstyle.org/tools_citationguide/citation-guide-1.html,
πρόσβαση 29 Μαρτίου, 2020.

«Panarmonia 1 M. Kastelis»,
https://www.youtube.com/watch?v=FjKjnQB_dKE&feature=emb_logo, πρόσβαση
28 Ιουνίου 2020.